

i

GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR. KOSZYKOWA 7. — TEL. 250-85
Konto w P. K. O. № 1465.

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC
WARSZAWA — KWIECIEŃ 1923.

REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I PIĄTKI OD 6 — 7.
RĘKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ

Cena ogłoszeń 1 strona Mk. 400.000
1/2 str. 200.000 1/4 str. Mk. 100.000

Prenumerata Mk. 30.000 na II kwartał
numer pojedyńczy Mk. 5000

Dobry oficer.

W Ameryce pracownik firmy zajmujący wyższe stanowisko i odpowiedzialny za kierownictwo swym biurem "office„ nazywa się "Officer„. Tak samo jak w armji, ponieważ tu i tam ten oficer stoi na czele pewnej grupy ludzi, uczy ich i kieruje ich pracą.

W związku z wizytą w Polsce największego oficera doby obecnej chcemy przypomnieć jedną ważną zasadę, którą francuscy instruktorzy starali się wpoić w umysły polskich oficerów.

"Un bon officier peut être battu mais il ne doit pas être surpris„, co znaczy: dobry oficer może być pobity, ale nie powinien być zaskoczony znienacka. Obserwować, wiedzieć napewno i przewidywać — oto czynniki prowadzące do zwycięztwa. Zaskoczenie znienacka wskazuje, że się było nieostrożnym i nieprzewidującym. A kierownikowi stojącemu na czele innych tego robić nie wolno.

Tak samo w handlu i przemyśle. Zwyciężają ci, co z rzeczy zaobserwowanych umieli wyciągnąć pewne wnioski. Zmiana konjunktury nie zaskoczy ich znienacka.

Stosunki handlowe między Polską a Czechosłowacją.

Po przewrocie politycznym w roku 1918 wszystkie państwa, a więc także Polska i Czechosłowacja stosowały w polityce handlowej odnośnie do obrotu towarowego ostry system prohibicyjny w wywozie i przywozie. Zwłaszcza Czechosłowacja zamknęła się hermetycznie na zewnątrz. System ten przechodził całą ewolucję. Czechosłowacja zastosowuje już z początku 1919 r. w stosunkach handlowych z zagranicą system kompensacyjny. Umowy kompensacyjne zawierane tymczasowo w miejsce traktatów handlowych, nawet przy wzorowej organizacji w Czechosłowacji (Kompenzacni Urad) okazały się jednak wkrótce niewystarczającemi i nieodpowiadającemi zarówno w handlu wewnętrznym jak i w międzynarodowych stosunkach handlowych. Zarzuca go też Czechosłowacja już w r. 1920 i przechodzi do systemu „Kontyngentów“ w kombinacji z prowizorycznemi traktatami handlowemi. To przejście stanowi pierwszy krok do wolnego handlu. Obecnie system kontyngentów aczkolwiek w warunkach teraźniejszych przestarzały, utrzymuje się jeszcze w Czechosłowacji, jednak stanowi on ostatni etap przed wprowadzeniem systemu handlu wolnego.

W Polsce w chwili rozpoczęcia pertraktacyj o zawarcie czesko-polskiej umowy handlowej, t. j. we wrześniu 1921 r., zaprowadzony już był wolny handel, podczas gdy w Czechosłowacji obowiązywał jeszcze system reglementacyjny, od którego pewne uchylenia i zwolnienia możliwe były do uzyskania w drodze prowizorycznemi traktatami handlowemi zagwarantowanych kontyngentów. Rzecz prosta, że umowy kompensacyjne czesko-polskie były w ścisłem tego słowa znaczeniu umowami rządowemi i nie regulowały handlu wzajemnego ogólnego, który niezależnie od umów kompensacyjnych rozwijał się w r. 1919 i 1920 bardzo silnie.

Niezależnie od umów kompensacyjnych zawarł Rząd polski z Czechosłowacją na podstawie rozstrzygnięcia Rady Ambasadorów w Paryżu z dnia 28 VI 1920 r. umowę węglowo-naftową, regulującą dostawy ze strony czeskiej węgla kamiennego i koksu, ze strony zaś polskiej — ropy i produktów ropnych.

W r. 1922 od stycznia do końca października wynosił dowóz z Polski 1.500,000 q, wywóz z Czechosłowacji—1.700.000 q czyli 5,5% i 2⅓ ogólnego dowozu względnie wywozu, co do których Polska zajmuje między wszystkiemi państwami piąte miejsce.

Daty statystyczne odnośnie do wzajemnego obrotu towarowego czesko-polskiego wyrażają się w cyfrach, jakie przed wojną wykazywały statystyki państw mocarstwowych i świadczą, jak bardzo Czechosłowacji zależało na zawarciu z Polską traktatu handlowego.

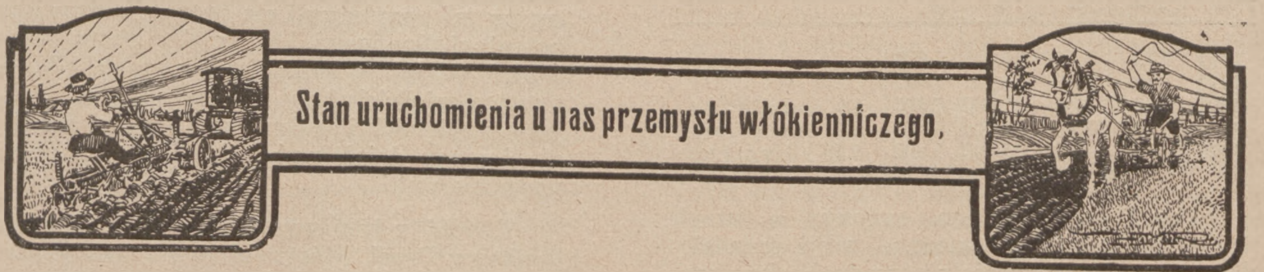
Zawarta dn. 21 października 1921 r. w Warszawie umowa handlowa polsko-czesko słowacka składała się z dwóch części: część piersza obejmuje 30 artykułów aneksy (A do F) protokułów końcowych, część druga reguluje wzajemny obrót towarów.

Umowa ta dotąd nie została ratyfikowana ani przez Rząd polski, ani czeskosłowacki. Rząd czeskosłowacki przedłożył umowę parlamentowi, a następnie senatowi. Obie Izby traktat przyjęły bez zmian, jednakże ratyfikacja odwleka się głównie z powodów politycznych.

Pozatem w pewnych kołach przemysłowych panuje usposobienie nieprzychylne dla jej ratyfikacji. Mimo braku ratyfikacji umowa jest obustronnie stosowana i wykonywana. Tak więc stosowane są artykuły, dotyczące wykonywania przemysłu i handlu przez osoby prywatne i prawne. Dzięki umowie wstrzymane zostały w Czechosłowacji wydalenia wszystkich tych kupców i przemysłowców polskich, przybyłych jako uchodźcy wojenni, którzy przed zawarciem traktatu handlowego posiadali karty przemysłowe. Określone stanowisko prawne według postanowień art. III i V wykorzystuje Czechosłowacja w całej pełni. W pierwszym rzędzie w tym kierunku, że poważniejsze przedsiębiorstwa czeskosłowackie, które w Polsce już przed wojną miały nawiązane stosunki, zakładają tam swoje filje,agencje handlowe i przedstawicielstwa, lub też tworzą władne nowe firmy, mające za zadanie forsować eksport czeskosłowackich fabrykatów. Wysyłają własnych przedstawicieli a wreszcie i podróżujących, celem czynienia zamówień sprzedażnych lub też czynienia zakupów. Po rozdziale Górnego Śląska Czechosłowacja zaczyna się coraz bardziej interesować naszemi bogactwami, stara się na Górnym Śląsku usadowić, inwestuje kapitały, zakupuje udziały w przedsiębiorstwach przemysłowych i odgrywa już pewną rolę w życiu gospodar-

czem Górnego Śląska. Dążena te są ułatwione, gdyż nabywanie nieruchomości na G. Śląsku nie jest zależne, jak na obszarze całego Państwa Polskiego, od uchwały Rady Ministrów. Specjalne warunki na naszych wschodnich kresach w województwie wołyńskiem, gdzie znajduje się poważna kolonja czeska, nadają się do akcji ekonomicznej Czechosłowacji w kierunku ekspansji do Rosji. To też głównie w Zdołbunowie i Równem zakładają czesi filje i przedstawicielstwa, których główna uwaga jest skierowana na nawiązanie stosunków handlowych z Rosją, względnie Ukrainą sowiecką.

Umowa handlowa umożliwiła znaczne uporządkowanie stosunków tranzytowych i to z korzyścią dla obu stron. Tranzytowy przewóz towarów i produktów polskich na drogach czeskosłowackich do Austrji i vice versa odbywa się obecnie naogół bez zarzutu. Ponadto został utworzony tranzyt przez Słowaczyznę na południe, co ułatwia nam obrót towarów z Węgrami i Bałkanem. Z drugiej strony traktat czeskosłowacki umożliwia stosunki ekonomiczne z Rumunją przez zagwarantowany wolny ruch tranzytowy przez Polskę. Handel i przemysł czeskosłowacki ciągnie tutaj bardzo pokaźne korzyści, gdyż polskie taryfy kolejowe są wielokrotnie niższe od czeskosłowackich. Pozatem linja Koszycko-Bogumińska jest mało pojemna i nie wystarcza dla ogarnięcia ruchu towarowego przez Słowaczyznę wprost do Rumunji. Wolny tranzyt do Ukrainy i Rosji dotąd jest niewyzyskiwany i w ten sposób odpada dotąd jedna z głównych korzyści, jakie pragnęli osiągnąć czesi przez zawarcia traktatu. Przyczyna tego leży w wewnętrznych stosunkach w Rosji, uniemożliwiających jeszcze ciągle handel z nią, oraz tłomaczy się brakiem odpowiedniej umowy Polski z Rosją. Po zawarciu umowy szły tylko wyjątkowe tranzytowe transporty na Ukrainę. Na tem miejscu zauważyć należy, że Czechosłowacja stara się uniezależnić od tranzytu na wschód przez Polskę, szukając i innych ku temu dogodnych dróg, a to przez Niemcy, z drugiej strony zaś Dunajem i morzem Czarnem. Jakkolwiek tranzyt nasz do Austrji odbywa się bez technicznych trudności, to jednak już obecnie wyłaniają się pewne niedogodności stosowania taryf kolejowych dla naszego tranzytu na południe przez Austrję z uwagi na konkurencję czeskosłowacką. Przewidziane traktatem ułatwienia stosunków komunikacyjnych między obu państwami natrafiają na trudności, mające źródło głównie w finansowych i walutowych stosunkach w Polsce. *Z. M.*

Stan uruchomienia u nas przemysłu włókienniczego.

Stan uruchomieniaprzemysłu włókienniczego w Polsce na 1-go stycznia b. r. ilustrują poniżej podane cyfry.

W przemyśle bawełnianym ilość uruchomonych wrzecion wynosi 2,169,000, gdy przed wojną wynosiła 1,687,000, a zatem stan uruchomienia wynosi obecnie około 128%.

Ilość obecnie czynnych krosien wynosi 41,545, przed wojną zaś krosien czynnych było 39,083. Stan uruchomienia zatem stanowi około 105%.

Robotników pracuje obecnie 72,599, gdy przed wojną pracowało 66,163, stopień zatrudnienia wynosi obecnie 109%.

W przemyśle wełnianym ilość czynnych wrzecion wynosi obecnie 870,000, gdy przed wojną czynych wrzecio było około 1,100,000, co stanowi stopień uruchomienia około 79%.

Ilość czynnych obecnie krosien wynosi około 14,000, przed wojną zaś 28,000, czyli stopień uruchomienia wynosi 50%.

Robotników obecnie w przemyśle wełnianym pracuje około 51,000, przed wojną zaś pracowało przeszł 80,000 — czyli około 64%.

W przemyśle lnianym, konopnym i jutowym czynnych jest 27,884 wrzecion, wobec 56,086 wrzecion, czynnych przed wojną, co stanowi 49% uruchomienia.

Krosien obecnie czynnych jest 1,169, przed wojną zaś 2,360, a zatem stopień uruchomienia wynosi 49,5%.

Robotników zatrudniają obecnie te gałęzie przemysłu około 6,000, gdy przed wojną zatrudniały 10,800, czyli 55% zatrudnienia.

W przemyśle jedwabnym czynnych jest obecnie 4,000 wrzecion, przed wojną czynnych było 21,000, a zatem stopień uruchomienia 19%. Warsztatów tkackich jest w ruchu 64, przed wojną pracowało 176. Stopień uruchomienia wynosi 36,3%.

Przemysł ten zatrudnia obecnie 117 robotników, gdy przed wojną pracowało w nim

782 robotników. Stopień zatrudnienia stanowi zatem zaledwie 14,9%.

Wszystkie powyższe cyfry odnoszą się tylko do fabryk zorganizowanych w związki. Jeżeli jednak zważymy, że wszystkie fabryki niezrzeszone zatrudniają ogółem niecałe 10,000 robotników na ogólną liczbę 130,000 robotników, zatrudnionych w przemyśle włókienniczym, to stopień niedokładności nie jest wielki.

W przemyśle włókienniczym okręgu bialskiego odczuwa się również zastój i jest tendencja do ograniczenia produkcji. Brak gotówki i trudności kredytowe nie pozwalają na przyjmowanie zamówień, przy których odbiorcy proponują np. 10% należności gotówką a 90% wekslami.

Na razie przemysł bialski jest zajęty wykonywaniem zamówień rządowych dla kolei i wojskowości, spodziewane są również dalsze zamówienia rządowe, które są obecnie dawane na warunkach, zabezpieczających przemysł w znacznej mierze od spadku waluty.

Poniżej podajemy dane statystyczne, dotyczące uruchomienia przemysłu bialskiego.

Ilość.

Na 1-go stycznia roku	Przedsiębiorstw	Krosien	Wrzecion	Robotników	Przerobiony surowiec	
1919	72	1.189	76.000	7.000	—	
1920	93	1 407	83.000	7.800	—	
1921	96	1 540	85.000	8.500	1,9	miljon kg.
1922	96	1.800	85.000	9.000	2,2	wełny i przę-
1923	96	1.800	85.000	9.000	2,25	dzy czesankowej

Ilości przerobionego surowca w latach 1919—1920 podać nie można, gdyż przedsiębiorstwa w tym czasie z powodu braku przędzy czesankowej wyrabiały towary zapomocą wełny sztucznej.

Stosunek będących w ruch krosien wynosił na 1 stycznia 1919 i 1920 r. 25 do 40% faktycznie istniejących krosien, od 1 stycznia 1921 do 1 stycznia 1923 stosunek ten podwyższył się na 40 do 50%.

Wykazana ilość wrzecion w ruchu w powyższym okresie równa się faktycznie istniejącej ilości wrzecion, gdyż przędzalnie w czasie powojennym były prawie bez wyjątku zatrudnione aż do 100% zatrudnienia przedwojennego *K. C.*

Tworzenie się nowych koncernów na Górnem Śląsku.

Zwyżkę kursu akcji górnośląskich, która daje się obserwować na giełdzie berlińskiej w ostatnich dniach, przypisać należy nowym planom koncentracyjnym na Górnym Śląsku.

Plan fuzji tak wielkich dwóch przedsiębiorstw, jak Lnke-Hofman (Lauchhammer) i Caro-Hegenscheidt istniał już dawniej. Obecnie mówią o projekcie stworzenia innych olbrzymich koncernów, łączących prawie wszystkiep rzedsiębiorstwa górnośląskie górniczo-hutnicze. Linke-Hofman we Wrocławiu stoi w bliskim związku z A. E. G. berlińskim, które znowu zainteresowane jest w koncernie Otto Wolf (Phoenix, Rheinstahl i t. d.), w tym więc kierunku koncern uzyskałby łączność z wielkim przemysłem zachodnim. Z drugiej strony, Caro-Hegenscheidt ma związek z Charlottenhutte, Bismarckshutte, częściowo z Oberdorfem, oraz szeregiem innych organizacji dla zbytu (Deutcher Eisenhandel Ravenne) i t. d.

Kombinacje te opierają się dotychczas na małej grupie wielkich przemysłowców i finansistów krajowych, jak Fr. Flick, Otto Wolf, dr. Fridrich Eichberg (A. E. G.-Linke-Hofmann) i Jakob Goldschmidt (Darmstadter und Nationalbank); w ostatnim czasie do grupy tej przyłączyli się jednak zagraniczni potentaci finansowi, którzy albo przez bezpośredni udział w przedsiębiorstwach albo za pomocą wielkich kont zagranicznych będą wywierali wielki wuływ na tworzące się trusty i mogą działalności ich nadać zupełnie nowe kierunki.

Chodzi w tym wypadku o wiedeński dom bankowy Bosel, który nabywa znaczny portfel akcji katowickich i za pomocą wymiany części takowych na akcje „Laurahütte" z portfelu Weinmann (Aussig) uzyskuje wpływy i na to przedsiębiorstwo.

Z wyżej wspomnianym koncernem łączy się więc i „Ver. Königs und Laurahütte." Prasa wiedeńska donosi również, że wszystkie te przedsiębiorstwa mają być złączone w jeden wielki syndykat, na czele którego stanie dom bankowy Bosel i firma Weinmann. Cała tranzakcja będzie wymagała nakładu około 100 miliardów marek. Firma uzyskuje łączność z Union bank przez jednego z szefów firmy Fritza Weinmanna, który wstępuje do rady zarządu Union-banku.

W rezultacie więc tworzą się dwa koncerny na Górnym Śląsku: Caro - Hofmann (Lauchhammer) i Kattowitzer-Laurahütte-Bismarckhütte z łącznością z Flick-Charlottenhütte-koncernem. *G.*

Polityka gospodarcza faszyzmu.

Na trzecim kongresie faszystów, który odbył się w listopadzie r. 1921, Mussolini, obecny szef rządu włoskiego, oświadczył co następuje:

„Jesteśmy liberałami w sensie klasycznym tego słowa, t. zn. jesteśmy zdania, iż losy gospodarki narodowej nie mogą być zależne od mniej lub więcej kolektywnej i biurokratycznej władzy. Byłbym skłonny w miarę możności przekazać przedsiębiorstwom prywatnym koleje, pocztę, telegraf i t. p., by w ten sposób uwolnić państwo od ciężaru tych funkcji gospodarczych.“

Kiedy Mussolini objął rządy, program ten postanowił wcielić w życie. Deficyt Dyrekcji kolei żelaznych we Włoszech wynosił w r. 1921/22—1,258 miljonów lirów i stanowił poważny odsetek ogólnego deficytu budżetowego. Mussolini na czele Dyrekcji kolei postawił specjalnego komisarza, posła Torre, obdarzonego daleko idącemi pełnomocnictwami i mającego poczynić jaknajdalej idące redukcje w wydatkach kolejnictwa. Komisarz ten rozpoczął swe czynności od rozpędzenia t. zw. Parlamentu kolejowego, składającego się z 700 osób, których główna funkcja polegała na jeżdżeniu po całym kraju za biletami darmowemi i na pobieraniu djet. W grudniu r. z. zwolniono ze służby 14,000 zbędnych kolejarzy, zaś 15 stycznia r. b. postanowiono zwolnić dalszych 36,000 kolejarzy. Jego zadaniem było zredukować deficyt kolei do minimum, by w ten sposób przygotować grunt dla przejęcia ich w ręce prywatne. Akcja odpaństwowienia została zakrojona na bardzo rozległą skalę i stopniowo przynosi konkretne rezultaty. Na mocy kontraktu podpisanego w dn. 3 marca r. b. grupa finansowa włosko-amerykańska, na czele której stoi senator Marconi, wynalazca telegrafu iskrowego, ma objąć zarząd rządową siecią telefoniczną i telegrafem iskrowym. W tym samym dniu rada ministrów postanowiła znieść monopol zapałczany i oddać w ręce prywatne rządowe zakłady kąpielowe w Salsomaggiore. Pragnąc zredukować deficyt budżetowy w r. 1923/24 do 5,5 miljardów lirów postanowiono przeprowadzić cały szereg oszczędności w administracji państwowej. Już za prezydentury Facty miano w tym kierunku wydać odpowiednie zarządzenia, lecz faktycznie nieuczyniono nic. Mussolini postanowił działać energicznie i szybko. Jak już zaznaczyliśmy, zredukowano personel kolejowy, w Ministerstwie Rolnictwa zniesiono cały szereg komisji prowincjonalnych, hydrograficznych i sanitarnych, w Ministerstwie Robót Publicznych uznano za niepotrzebne istnienie licznych biur pracy i opieki i funkcje ich przekazano Narodowej Kasie Ubezpieczeń Społecznzych oraz różnym urzędom lokalnym, połączono Ministerstwa Finansów i Skarbu w jedno Ministerstwo Finansów, dalej skosowano główny Sekretarjat Ministerstwa Skarbu i Finansów, Główną Dyrekcję Dóbr Państwowych, Główną Dyrekcję Rejestru i Hipoteki oraz Kas Przezorności i t. p. Program akcji rządowej obejmuje obok uproszczenia aparatu administracyjnego reformy podatkowe, mające na celu wyrównanie ciężarów fiskalnych w różnych warstwach społecznych, zapewnienie ochrony produkcji krajowej, przez co stałoby się możliwe zwiększenie wydajności fiskalnej przemysłu i rolnictwa, rewizję ustawodawstwa robotniczego i t. p.

Wobec zwiększenia zarobków robotniczych postanowiono nałożyć na nie podatek. Podatek ten poza celem fiskalnym ma również cel moralny, gdyż może przyczynić się, przez wciągnięcie mas robotniczych do udziału w życiu finansowem państwa, do ich uświadomienia obywatelskiego. Wpływ z tego podatku, który wszedł w życie 1 stycznia r. b., spodziewany jest na 60 miljonów lirów. Pragnąc złagodzić ciężar tego podatku, rząd włoski zwolnił do 30 czerwca r. b. od cła pszenicę, owies, kukurydzę i żyto, zaś cło od mąki odpowiednio zredukował.

Gorączka reformatorska faszyzmu ogarnęła bardzo żywotną sprawę społeczno-ekonomiczną, jaką jest kwestja mieszkaniowa. Specjalny dekret znosi z dn. 1 lipca r. b. wszystkie krępujące dotychczasowe ustawy kontraktu mieszkaniowego, co ma spowodować ożywienie się ruchu budowlanego. Rząd włoski wydał nadto cały szereg również doniosłych dekretów, mających ułatwić penetrację obcych kapitałów do Włoch, zaprowadzających podatek od przedmiotów zbytku i szczególnie od automobili, przewidujących udział urzędników celnych w wartości skonfiskowanej kontrabandy i t. p. Wspomnieć jeszcze należy o zawarciu i ratyfikowaniu

przez Włochy całego szeregu umów handlowych, z Polską, Hiszpanją, Szwajcarją, Jugosławją, Austrją i Węgrami; o specjalnej umowie ze Stanami Zjednoczonemi, umożliwiających większy napływ do Stanów Zjednoczonych bezrobotnych z Włoch — a w sumie otrzymamy prawdziwie imponujący obraz pracy, dokonanej przez nowy rząd w ciągu kilku miesięcy.

Działalność na polu gospodarczem rządu Mussolini'ego spotyka się ze sprzeciwami zarówno w obozie socjalistów i komunistów, jak i wśród demokratów z obozu Nitti'ego i wśród związanych z nim sfer finansowo-przemysłowych. Wśród socjalistów szczególnie duże niezadowolenie obudziła usunięcie „ochrony lokatorów" oraz obciążenie podatkiem płac robotniczych. Jest bardzo znamienne, iż w walce z rządem Mussolini'ego socjaliści i wielki przemysł występują solidarnie, wzajemnie sobie pomoc okazując. Tak więc np. „Federazione General del Lavoro", kierowane przez „Partito Socialista Unitaro" nie została rozwiązana tylko dzięki pomocy „Federazione Generale dell'Industria" (związek przemysłowców) i szczególnie dzięki wpływom inż. Olivetti, prezesa tego związku i przyjaciela Nitti'ego.

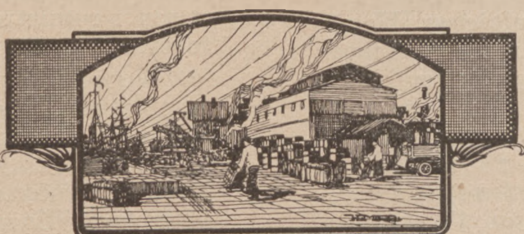
Dwie te organizacje łączą się we wspólnej akcji w całym szeregu wypadków, kiedy chodzi o przeciwstawienie się syndykatowi faszystowskiemu.

Pozatem grupy bankowe niemieckie, związane z trustem Stinnesa, wywierają silny nacisk przy pomocy „Banca Commerciale Italiana" i zależnych od niej warsztatów żeglugi (przeważnie w Wenecji) o zniżenie stawek celnych na żelazo zagraniczne, przeznaczone dla tych warsztatów.

By uspokoić alarmy włoskich metalurgistów projektuje się obniżyć stawki jedynie o tyle, by zawsze ceny krajowej produkcji na rynku wewnętrznym mogły być o jednego lira na centnarze niższe od konkurencji zagrancznej. Kryje się tu wybieg, który polega na tem, że faworyzowane warsztaty otrzymują materjał zagraniczny za zniżką dumpigową 30 do 40%, by zabić konkurencją warsztatów niezależnych jeszcze od powyższych grup bankowych i od tej zależności usilnie się dotąd broniących, jak np. T-wo Ansalda, której jest bardzo poważną placówką przemysłową faszyzmu.

Energja i stanowczość, z jaką przystąpiono do akcji sanacji finansów państwowych i unormowania stosunków gospodarczych w kraju świadczy, iż rząd Mussolini'ego zdołał przeciwstawić się słabości i nieudolności poprzednich gabinetów, szczególnie Nitti'ego i Bonomi'ego oraz położył kres różnym półśrodkom, jakie dotychczas w polityce gospodarczej Włoch były stosowane. Szybkość i stanowczość, jaka cechuje działalność rządu Mussolini'ego na polu gospodarczem, powinna stać się wzorem dla akcji każdego innego rządu, pragnącego stworzyć warunki, w których mogłaby nastąpić radykyalna poprawa i rozkwit życia gospodarczego kraju.

Dr. L. P.

KRONIKA KRAJOWA

PRZEMYSŁ

Z przemysłu naczyń emaljowanych.

W związku z przeżywanym kryzysem w przemyśle naczyń emaljowanych tłoczonych w dn. 26-go kwietnia r. b. odbyła się w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem dyrektora departamentu inż. J. Dąbrowskiego konferencja z przedstawicielami wszystkich fabryk wymienionej gałęzi przemysłu w Polsce. Na konferencji zostało wyjaśnione, że dotychczasowy eksport został zahamowany przez podrożenie produkcji wewnętrznej kraju, przez poprawienie się konjunktur w Czechach i głównie przez brak rynku rosyjskiego, będącego głównym odbiorcą fabryk dawnego zaboru rosyjskiego. Z połączenia się dzielnic przybyły trzy duże fabryki, które eksportowały swe wyroby do Niemiec, obecnie zaś konjunktury się zmieniły i fabryki te zmuszone są lokować swój wyrób na rynku wewnętrznym.

Widoki eksportu wyrobów fajansowych do Rumunji.

Jak donosi konsulat polski w Bukareszcie, jednym z korzystnych artykułów do lokowania w Rumunji są wyroby fajansowe, które w wielkich ilościach rozchodzą się również wśród ludności wiejskiej. Artykuł ten sprowadzany jest z zagranicy w ilościach wagonowych, w prostem opakowaniu, w słomie, przez co unika się kosztownego opakowania w skrzyniach.

Z polskiego przemysłu chemicznego.

Polski przemysł chemiczny, przed wojną bardzo słabo rozwinięty, podczas wojny zniszczony, powoli poczyna się rozwijać i uniezależnia od zagranicy t. j. Niemiec, Anglji i Francji. Rozwojowi temu sprzyjają naturalne bogactwa kraju, w szczególnoci Małopolski (bogate kopalnie soli, węgla, nafty i innych surowców, nadto siły wodne) i Śląska Górnego, który produkuje w wielkich ilościach siarkę. Te świetne naturalne warunki rozwoju nie zostały jednak dotychczas dostatecznie wykorzystane. W dniu 1 stycznia b. r. wynosiła liczba fabryk chemicznych 120, ilość zatrudnionych robotników — 15,875. Dalsze fabryki są w budowie a w szczególności powstaje ich dużo w b. zaborze pruskim.

Produkcja zagłębia Borysławskiego.

Produkcja zagłębia Borysławskiego w marcu 1923 r. wynosiła 4300 cystern (po 10,000 kg.) ropy, z czego na poszczególne miejscowości tego zagłębia przypadają następujące ilości:

Borysław . . .	1502	cystern
Mraźnica .	807	„
Tustanowice	1659	„
Schodnica . .	195	„
Urycz	92,5	„
Pereprostyna	10,5	„

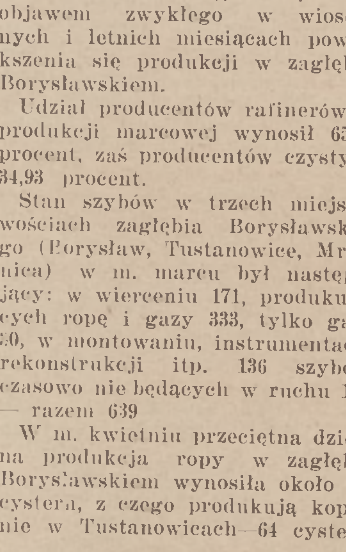
nadto łapaczki prywatne zebrały 33,5 cystern.

Produkcja w marcu r. b., w porównaniu z marcem roku ubiegłego wykazuje zwyżkę około 113 cystern. W stosunku do poprzedniego miesiąca zwyżka ta równa się 690 cysternom, co jest w części wynikiem nowych dowierceń (uzyskano produkcję w kopalniach „Łaszcz", „Franciszka", „Tustanowice" i in.), w części zaś objawem zwykłego w wiosennych i letnich miesiącach powiększenia się produkcji w zagłębiu Borysławskiem.

Udział producentów rafinerów w produkcji marcowej wynosił 65,07 procent, zaś producentów czystych 34,93 procent.

Stan szybów w trzech miejscowościach zagłębia Borysławskiego (Borysław, Tustanowice, Mraźnica) w m. marcu był następujący: w wierceniu 171, produkujących ropę i gazy 333, tylko gazy 30, w montowaniu, instrumentacji, rekonstrukcji itp. 136 szybów, czasowo nie będących w ruchu 140, — razem 639

W m. kwietniu przeciętna dzienna produkcja ropy w zagłębiu Borysławskiem wynosiła około 146 cystern, z czego produkują kopalnie w Tustanowicach—64 cystern, w Borysławiu, 53 cyst., w Mraźnicy 29 cystern. (Petrol).

Obniżenie cen węgla górnośląskiego.

Z powodu obniżenia podatku węglowego dla węgla górnośląskiego z 40 na 35 procent, kopalnictwo węglowe uchwaliło zniżyć również cenę węgla. Począwszy od 1 maja cena węgla górnośląskiego zostaje obniżona od 7 do 9 tysięcy marek na tonnie. Tak więc obecnie cena tego węgla wraz z podatkiem węglowym i obrotowym wynosić będzie 226,000 mk. za tonnę, a nie jak dotychczas 243,000 mk. Również obniżono cenę miału z 123,000 na 113,000 mk. za tonnę. Uwzględniając zaś obecny stosunek marki do dolara, należy skonstatować że ostatnie ceny węgla górnośląskiego są znacznie niższe niż ceny węgla zagranicznego.

Polski Związek przedsiębiorstw elektrotechnicznych.

W myśl uchwały 1-go ogólno - krajowego zjazdu polskich kupców i przemysłowców branży elektrotechnicznej, który odbył się w Warszawie w grudniu r. z., powołano do życia Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych, celem zrzeszenia w jednej organizacji rozrzuconych po całym terenie Rzeczypospolitej przedsiębiorstw elektrotechnicznych, zarówno przemysłowych, jak i techniczno - handlowych branży elektrotechnicznej. Celem Związku jest popieranie przemysłu krajowego, jak i polskiego kupiectwa, reprezentowanie gałęzi elektrotechnicznej wobec władz i społeczeństwa, obrona interesów zawodowych, załatwianie spraw spornych, normowanie cen na rynku polskim, normowanie płac pracujących, wreszcie inicjatywa w opracowywaniu zagadnień fachowych, a przedewszystkiem propaganda elektryfikacji kraju przez rozpowszechnianie i popularyzowanie urządzeń elektrycznych w rolnictwie i przemyśle drogą zakładania własnych stacji doświadczalnych, urządzania zjazdów, wystaw, odczytów, publikowania własnych wydawnictw i t. p. Szczególną uwagę związek zwróci na niezorganizowaną dotychczas prowincję, przystępując już do utworzenia autonomicznych kół okręgowych, skupiających wokół siebie najmniejsze nawet ośrodki prowincjonalne.

Sytuacja w przemyśle.

Wskutek trudnych warunków zbytu na rynku krajowym oraz pogorszenia się konjunktur eksportowych, szereg zakładów przemysłowych pracuje dziś zredukowaną ilość dni w tygodniu. Według ogłoszonych ostatnio danych głównego urzędu statystycznego stan z dniem 1 kwietnia r. b. wykazywał, iż 586 przedsiębiorstw ograniczyło produkcję, a 164 rozszerzyło się. Ponieważ tylko pewna część przedsiębiorstw przysłała odpowiedź na ankietę głównego urzędu statystycznego, materjał cyfrowy, którym operuje urząd ten jest niedostateczny i conajwyżej umożliwia on ogólny pogląd na sytuację. Według tychże danych 1249 przedsiębiorstw nie udzieliła odpowiedzi. Widoczna przewaga przedsiębiorstw o złym stanie zamówień świadczy, iż przemysł krajowy walczy w danej chwili nietylko z brakiem dostatecznych środków obrotowych, lecz i z poważnemi trudnościami zbytu. Charakterystycznem jest iż pogorszył się napływ zamówień i w ciężkim przemyśle żelaznym, Górnego Śląska jakkolwiek huty zajęte są jeszcze wykończeniem dawniejszych zamówień. Według obliczeń państwowego urzędu pośrednictwa pracy, ilość bezrobotnych w całej Rzeczypospolitej wynosiła z dniem 1 kwietnia około 114,570 osób. W cyfrze tej figurują tylko pracownicy zarejestrowani w urzędzie pośrednictwa pracy, zachodzi jednak przypuszczenie, iż spora ilość bezrobotnych nie poddała się jeszcze tej rejestracji. Sądząc po ilości bezrobotnych nie można atoli mówić o ogólnym kryzysie przemysłowym, gdyż w porównaniu ze stosunkami zagranicznemi, kontyngent bezrobotnych w Polsce jest stosunkowo wcale znikomy. Poważnem odciążeniem sytuacji jest dziś dla przemysłu wznowienie wielkiej liczby zamówień ze strony instytucji rządowych, cywilnych i wojskowych. W pewnych działach przemysłu zamówienia rządowe są też w danej chwili główną podstawą działalności, umożliwiającą kontynuowanie wytwórczości i zatrudnianie personelu. O ile chodzi o horoskopy na najbliższą przyszłość, nie przedstawiają się one jeszcze zbyt pomyślnie, albowiem zastój daje się dziś odczuć na całym kontynencie tak, iż z jednej strony przemysł krajów eksportujących skłonny jest do daleko idącej konkurencyjnej zniżki cen, z drugiej zaś strony zdolność nabywcza rynków importujących zmniejszyła się pokaźnie, i zdradza również znamiona wybitnego przesycenia i apatji.

Ceny metali.

Ceny hurtowe na surowce przemysłu metalowego przetwórczego w dn. 2.5 1923 r. w Mkp. za 1 kg. franco wagon st. Warrszawa (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi").

	Mk.
Surówka odlewnicza „Chlewiska" na węglu drzewnym (cena orjentacyjna)	2120
Surówka odlewnicza „Stąporków"	2075
Surówka odlewnicza „Witkowice" nr. 1	2025
Żelazo handlowe krajowe	2760
Bednarka gorąco walcowana	3000
Bednarka zimno walcowana	5200
Walcówka (drut okrągły od 5 i pół do 13 mm., kwadratowy od 5 i jedna czwarta do 8 mm.)	3420
Blacha (cena zasadnicza)	3520
Miedź w błokach	17400
Koks karwiński odlewniczy	635
Koks karwiński hutniczy	615
Koks górnośląski gruby	420
Węgiel dąbrowiecki gruby	275
Węgiel górnośląski gruby	330

Kredyty dla przemysłu.

Wobec ciągłych narzekań, że Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nie uwzględnia w dostatecznej mierze potrzeb przemysłu i handlu, należy stwierdzić, że przyznane kredyty niebyły i nie są w zupełności wykorzystywane. P. K. K. P. udzieliła na dzień 1 kwietnia r. b. zarówno bankom, jak i przedsiębiorstwom przemysłowym bezpośrednio kredytów dyskontowych ponad mk. 298 miljardów, przyczem należy zaznaczyć, że instytucje bankowe miały możność przekraczania ich o 10—15 proc. w stosunku do kredytów przyznanych. Faktyczny kredyt na dzień 1 kwietnia r. b., biorąc tylko pod uwagę 10 proc. przekroczenie, wynosił mkp. 328 miljardów; suma kredytu wykorzystanego przez banki i przedsiębiorstwa przemysłowe wynosiła mkp. 274 miljardy, nie wykorzystano zatem kredytu na sumę mkp. 54 miljardy. Dla porównania podajemy stan kredytów na dn. 1 stycznia r. b., udzielono kredytów z przewidywanem przekroczeniem 10% na sumę około mk. 178 miljard., wykorzystano mk. 130 miljardów, wykorzystano mkp. 1.0 miljardów; suma kredytu niewykorzystanego mkp. 48 miljardów. Z powyższych cyfrowych wyjaśnień wynika, że kredyty dyskontowe, przyznane bankom i przemysłowcom, nie zostały całkowicie wykorzystane, a mianowicie: na 1 stycznia r. b. w stosunku około 27 proc. ogólnej sumy przyznanych kredytów, na 1 kwietnia — około 17 proc. Jeszcze większy stosunek niewykorzystania kredytów wykazują kredyty lombardowe, których udzielono na dzień 1 stycznia r. b. mkp. 33 miljardy, przy wykorzystaniu mkp. 22 miljardy, a zatem nie wykorzystano mkp. 11 miljardów, t. j. 33 proc. Na dzień 1 kwietnia r. b. udzielono tych kredytów na sumę mkp. 59 miljardów, przy wykorzystaniu mkp. 33 miljardy, a zatem nie wykorzystano mkp. 26 miljardów, t. j. 44 proc. ogólnej sumy.

Statystyka zatrudnienia w przemyśle.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (wydział statystyki pracy) 3248 przedsiębiorstw, objętych statystyką, zatrudniało w lutym r. b. 387,899 robotników, gdy w styczniu r. b. ta sama ilość przedsiębiorstw zatrudniała 387,856. Liczba ta pozostała więc prawie bez zmiany, w szczególności jednak w Małopolsce wzrosła o 1,5 proc., w Kongresówce zaś zmniejszyła się o 0,3 proc., w Wielkopolsce o 0,5 proc. Ilość zatrudnionych robotników wzrosła w okresie sprawozdawczym w przemyśle drzewnym o 2,5 proc., mineralnym 2,8 proc., papierniczym 1,2 proc., chemicznym 1,6 proc., metalowym 1,9 proc., maszynowym 0,5 proc., górniczym z wyjątkiem kopalń węgla o 0,9 proc.; natomiast zmniejszyła się w przemyśle spożywczym o 7 proc., budowlanym 5 proc., poligraficznym 0,7 proc. W przemysłach garbarskim i włókienniczym sytuacja w tym względzie pozostała bez zmiany. Statystyka powyższa nie jest atoli miarodajna dla przemysłu włókienniczego, albowiem w tej gałęzi przemysłu były częste wypadki skracania tygodnia roboczego przy zachowaniu poprzedniej liczby robotników. Ograniczyło produkcję w lutym 525 przedsiębiorstw, w tej liczbie najwięcej (178) przedsiębiorstw włókienniczych. Dobry stan zamówień zanotowało 340 przedsiębiorstw, średni — 1,252, zły — 935. Reszta nie wypełniła powyższej rubryki.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Handel zagraniczny Polski.

Handel zagraniczny Rzeczypospolitetj Polskiej — jak wynika z zestawienia Głównego Urzędu Statystycznego, — w styczniu i lutym r. b. wyraża się poniższemi liczbami:

W styczniu przywieziono ogółem 220,497 tonn, wartości 483,603 miljonów marek (w tem 18,297 tonn węgla i koksu, wartości 3,058 miljonów mk.; wywieziono zaś ogółem 1,368,644 tonn, wartości 349,457 miljonów mk. (w tem węgla i koksu 939,451 tonn, wartości 79,288 miljonów mk.

W lutym przywieziono ogółem 260,628 tonn, wartości 655,208 miljonów mk. (w tem 5,014 tonn węgla i koksu, wartości 1,342 miljonów mk.); wywieziono ogółem 1,469,207 tonn, wartości 911,046 miljonów mk. (w tem węgla 1,081,838 tonn na sumę 201,637 miljonów mk.).

Bilans handlowy w styczniu był więc bierny, gdyż wartość wywozu pokryła 72,25 proc. wartości przywozu. Natomiast bilans handlowy w lutym ukształtował się wybitnie czynnie, przyczem wartość wywozu pokryła 139,05 proc. wartości przywozu. Powstała stąd nadwyżka zarówno w markach polskich, jak i w walucie złotej, pokrywa niedobór styczniowy, wobec czego bilans dwóch pierwszych miesięcy r. b. jest czynny.

Dla porównania przytaczamy liczby z odpowiednich miesięcy roku ubiegłego. W styczniu r. 1922 przywieziono ogółem 386,281 tonn, w czem 314,843 tonn węgla; wywieziono 214,025 tonn, w tem 33,012 tonn węgla W lutym 1922 r. przywóz wynosił 309,837 tonn, w tem 267,954 tonn węgla wywóz zaś 129,110 tonn, w tem 23,514 tonn węgla.

Jeżeli więc wyodrębnimy z obliczeń obrót węglem, który uległ zupełnemu przekształceniu przez przyłączenie Górnego Śląska, możemy stwierdzić, że obroty zagraniczne Polski wzrosły bardzo znacznie, przyczem w przywozie wzrosły przedewszystkiem surowce i półfabrykaty, podczas gdy wyroby gotowe i środki spożywcze nie wykazały większych zmian, a w wywozie wzrost wszystkich grup jest prawie równomierny.

Z rynku maszyn rolniczych.

Wskutek ogólnego zastoju panującego w handlu, zmniejszył się znacznie popyt na maszyny oraz narzędzia rolnicze. Produkcja fabryk krajowych przekracza już znacznie ramy zapotrzebowania rynku krajowego tak, iż tem niezodowniejszym staje się eksport ich zagranicę. W ostatnich czasach jednak konjunktury eksportowe uległy znacznemu pogorszeniu się, gdyż wyroby polskie mimo dodatnich cech jakościowych, kalkulują się dziś drożej od równowartościowych fabrykatów zagranicznych. Krajowe fabryki maszyn rolniczych do ostatnich czasów wywoziły wytwory swoje szczególnie do krajów nadbałtyckich; w obecnej chwili jednak eksport osłabł znacznie, gdyż z rynków zagranicznych wypiera je konkurencja niemiecka i czeska, Fabryki czeskie i austrjackie czynią ponadto gorliwe zabiegi dla zdobycia rynku polskiego, co udaje się im szczególniej w dziale tych artykułów, których wytwórczość w kraju nie zrównała się pod względem jakościowym z produkcją zagraniczną (jak np. sierpy, kosy). Rynek krajowy przeładowany jest towarem, jakkolwiek zaś fabryki chętnie sprzedają na kredyt, daje się odczuć dotkliwy brak zbytu. W handlu maszynami rolniczemi panuje też silna stagnacja, wskutek czego ceny posiadają tendencję słabą i nierzadkie są wypadki, iż poszczególni hurtownicy wyzbywają się towaru po cenie o 30 proc. niższej od cen fabrycznych.

Drzewo polskie do Argentyny.

Zgodnie z informacjami, podanemi przez poselstwo polskie w Buenos Aires, rynek argentyński, otrzymujący już materjały drzewne z Rumunji, bardzo interesuje się nawiązaniem stosunków w zakresie pomienionych towarów z Polską.

Drzewo dębowe winno posiadać następujące cechy — dobrze rznięte zarówno kanty proste jak i brzegi, nie może mieć więcej nad dwa sęki bez szpar, dobrze wysuszone, białe, miękkie (bez nerwów).

Wymiary mają być mniej więcej następujące:

60—60% — 1 calu grubości

15—10% — 1 i pół cala grub.

15—10 — 2 cale grubości

10—5 — 3 „ „

10—5 — 4 „ „

50—40 — 6" 8" 10" szerokości

60—50—12" 14" 16" 18" szerokości.

Długość: jakakolwiek ponad 2 i pół — 3 metrów.

Drzewo sosnowe białe Nr. 5, 7 i 8.

Sztuki 1 cal grub. szerok. 12 cali wzwyż 30%.

Sztuki 1 i pół grub., szer. 12 cali wzwyż 40 proc.

Sztuki 2" grub., szerokości 12 c. wzwyż 30% drzewo białe, bez nerwów kantowane, klasyfikowane według numerów 5 bez sęków, Nr. 7 do 4 sęków, Nr. 8 ponad 4 sęki.

Nadesłanie próbek do konsulatu polskiego w Buenos Aires umożliwiłoby zapoczątkowanie zakupów materjałów w Polsce.

Przywóz i wywóz.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu ogłosiło, że jedynym organem kompetentnym do wydawania pozwoleń na przywóz lub wywóz towarów, znajdujących się na liście artykułów zabronionych, jest Główny Urząd przywozu i wywozu (Elektoralna 2, pokój 44). Wszystkie podania przeto o wywóz lub przywóz należy składać bezpośrednio do Głównego Urzędu przywozu i wywozu, nie zaś pod ogólnym adresem „Ministrestwo Przemysłu i Handlu"), jak mylnie to robią rozmaite firmy. Takie składanie podań przewleka tylko sprawę. Wszelkie interewencje osobiste interesantów w departamencie handlowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu w sprawie poszczególnych podań o pozwolenia na przywóz i wywóz są bezcelowe.

Import z Polski do Finlandji.

Organizująca się w Warszawie Izba handlowa Polsko - Łotewsko-Estońsko - Finlandzka komunikuje, że według danych zebranych przez konsulat polski w Helsingforsie przywóz towarów polskich do Finlandji doszedł z końcem ubiegłego i z początkiem bieżącego roku do cyfr bardzo pokaźnych. Na pierwszym miejscu, znajdują się wyroby włókiennicze. Zakłady Scheiblera i Grahmana sprzedały towarów bawełnianych na sumę 40,000 dolarów z dostawą w marcu. Białystok dostarcza w znacznych ilościach wyrobów pluszowych i welurowych, koców i materjałów ubraniowych. Zjednoczone fabryki wyrobów jutowych dostarczyły w ostatnim kwartale ubiegłego roku 12,500 metrów tkaniny oraz 25,000 worków. Wyroby polskie cieszą się na rynku fińskim dużym powodzeniem jako dobre w gatunku, a tańsze od innych.

Przywóz nafty i wyrobów naftowych również stale wzrasta. Import nafty i oleju gazowego w roku 1922 doszedł do 5,000 tonn, pozatem przywieziono z Polski większe ilości smarów, benzyny i parafiny.

Cukru polskiego imoprtowanego do Finlandji w tym samym okresie 4,400 tonn a przez Finlandję do Norwegji 1,050 tonn.

Finlandja tworzy pierwszorzędny ,aczkolwiek dotychczas niedość wyzyskany rynek dla polskiego dębu i jesionu. Fińskie stocznie i fabryki wyrobów drzewnych poszukują skwapliwie polskiego surowca dębowego. Przy większej ruchliwości naszych eksporterów może dąb polski wyprzeć stamtąd całkowicie materjał amerykański.

Na rynku maszyn rolniczych uzyskało Tow. Akc. H. Cegielski w Poznaniu znaczne sukcesy. Polskie maszyny rolnicze konkurują z powodzeniem z maszynami niemieckimi, szwedzkimi i amerykańskimi.

Na znaczny zbyt mogą liczyć masowe artykuły użytku domowego galanterja warszawska, jeżeli te gałęzie przemysłu objawią więcej zainteresowania dla rynku fińskiego.

Stosunki handlowe z Danją.

W Kopenhadze (st. Sstandstraede 14). powstał polski syndykat handlowy pośredniczący w handlu z Danją w nast. artykułach: Zapałki (zapotrzebowanie około 2 wagonów miesięcznie) żelatyna biała (zapotrzebowanie 2 do 3 tysięcy kg. miesięcznie), puder i żółty cukier, syrop kartoflany (zapotrzebowanie około 10 ton miesięcznie), mączka kartoflana, parafina siemię lniane, cement, węgiel i brykiety górnośląskie i inne artykuły.

Tranzyt towarów austrjackich przez Polskę.

W ostatnich czasach handel i przemysł austrjacki stara się nawiązać kontakt z Rosją i z Ukrainą przez Polskę i przypuszczać należy, iż pewna część towarów austrjackich, wysyłana do Polski, znajduje drogę na wschód. Nasze organizacje handlowe mogłyby tutaj odegrać poważną rolę, gdyby potrafiły ten tranzytowy handel ująć w ręce i wytrącić go z rąk przygodnych pośredników.

Na polsko - rosyjskiem pograniczu.

Ruch handlowy przedstawia się w danej chwili bardzo ospale. Do Rosji przechodzą tranzytem przez Polskę sprowadzane transporty towarowe z Austrji i Czech. Między innemi w ostatnich czasach przeszły z Czech do Rosji znaczniejsze transporty cukru, co dało powód do pogłosek, iż w drodze szmuglu wywozi się do Rosji — cukier polski. Wskutek zaostrzonej kontroli granicznej stosowanej przez bolszewickie, władze celne— szmugiel towarów z Polski napotyka dziś jednak na poważne trudności. Władze sowieckie odnoszą się niechętnie do wyrobów polskich, co znajduje swój wyraz w tem, iż bez pardonu konfiskują one w sklepach wołyńskich manufakturę łódzką i inne towary, zdradzające pośrednie nawet pochodzenie polskie. Z Rosji napływają w dalszym ciągu do Rzeczypospolitej po przez pas graniczny wyroby złote i futra, przyczem głównym rynkiem handlowym zajmującym się dalszą odsprzedażą tych „importowanych" towarów jest rynek lwowski.

Urząd wywozu i przewozu.

Kursujące w ostatnich czasach w prasie wiadomości o likwidacji głównego urzędu przywozu i wywozu wywołują szereg nieporozumień. W celu wyjaśnienia sytuacji i ułatwienia starań w sprawach wywozowo - przywozowych, ministerjum przemysłu i handlu komunikuje: Jedynym organem kompetentnym do wydawania pozwoleń na przywóz lub wywóz towarów, znajdujących się na liście artykułów zabronionych, jest główny urząd, przywozu i wywozu (Elektoralna Nr. 2, pokój Nr. 44). Wszystkie podania przeto o wywóz lub przywóz należy składać bezpośrednio do głównego urzędu przywozu i wywozu, nie zaś pod ogólnym adresem „ministerjum przemysłu i handlu", jak mylnie to robią rozmaite firmy. Zaznaczą się specjalnie, iż składanie podań o przywóz lub wywóz do ministerjum przemysłu i handlu jedynie tylko przewleka sprawę, gdyż nadesłane podania przesyła bez rozważenia kancelarja ministerjum do głównego urzędu przywozu i wywozu.

Różne Różne.

Wierzytelności czeskie wobec przemysłowców polskich

Izba handlowa i przemysłowa w Ołomuńcu zwołała niedawno ankietę w sprawie pretensyj czeskich przemysłowców i kupców do obywateli polskich. Wierzytelności te dadzą się podzielić na dwa duże działy: jeden dział stanowią pretensje sięgające istnienia b. monarchji austr.-węg. a wyrażone w dawnych austr. koronach, drugą część stanowią wierzytelności z tytułu Polsce dostawionych towarów przez czeskich eksporterów wyrażone już w koronach czeskich. Sprawa wierzytelnoci w koronach czeskich stanowi przedmiot pertraktacji pomiędzy oboma, odnośnie zaś do drugiego działu zobowiązań izba postanowiła utworzyć organizację czeskich wierzycieli i domagać się bezwarunkowo całkowitego wyrównania ze strony polskich dłużników ich zobowiązań. W toku dyskusji wskazywano przedewszystkiem na bardzo ujemnie oddziaływujące na stosunki kredytowe polsko - czeskie brak umowy dotyczącej wzajemnej pomocy prawnej w wypadkach sporów natury prywatno-prawnej pomiędzy obywatelami obu państw.

Napływ zagranicznych artykułów żywnościowych.

Na rynek krajowy raz po raz przybywa w ostatnich czasach w pokaźniejszych ilościach mąka amerykańska, która kalkuluje się taniej od mąki krajowej. Handlarze mączni poczynają już odczuwać skutki tej konkurencji, jeszcze silniej jednak może się ona dać odczuć producentom rolnym. Ukończyli oni już wprawdzie zasiewy i przetrwali trudny okres związanych z niemi wydatków wiosennych, jednakże dla zboża swego nie znajdują już oni tak pochopnych nabywców, jak w niedawno minionej dobie anormalnej haussy. Na rynku zbożowym podaż towaru poczyna też coraz bardziej przeważać; obroty jednak ze względu na spodziewaną dalszą zniżkę cen są naogół słabe. Analogiczną sytuację zaobserwować można dziś w Niemczech, gdzie po okresie gwałtownej zwyżki, ceny zboża poczęły w marcu pokaźnie spadać, tak, iż szereg firm zbożowych popadł nawet w bankructwo. Do Małopolski napływa z Rumunji drogą nielegalną jęczmień, który kalkuluje się dziś taniej od jęczmienia krajowego; na rynek krajowy wchodzi on pod postacią kasz etc., z powodzeniem konkurując z towarem krajowym i wpływając nawet na zniżkowe kształtowanie się cen.

Zabieg' około ułatwienia polskiego importu i eksportu.

Krajowy Związek przemysłu włókienniczego postanowił łącznie z Bankiem dla handlu i przemysłu w Warszawie stworzyć organizację, która będzie miała z jednej strony na celu import materjałów i surowców niezbędnych dla łódzkiego przemysłu włókienniczego, drugiem zaś zadaniem nowopowstającego towarzystwa akcyjnego będzie udostępnienie i znalezienie rynków zbytu dla eksporterów łódzkich. W najbliższych dniach statuty towarzystwa akcyjnego przesłane będą do ministerstwa celem zatwierdzenia.

Wystawa przemysłu podhalańskiego.

Z inicjatywy artystycznych organizacji w Zakopanem zawiązał się komitet, mający na celu urządzenie w czasie od 1 do 15 sierpnia wystawy podhalańskiego przemysłu artystycznego w porozumieniu z generalnym delegatem Polski na wystawę sztuki dekoracyjnej w Paryżu p. Jerzym Warchałowskim. Wystawa, wyznaczona na czas pełnego sezonu letniego w Zakopanem, obejmująca wytwórczość całego Podhala, tak ludową, jak i zorganizowanych warsztatów, będzie niewątpliwie ważnym krokiem w kulturalnym rozwoju ziemi u stóp Tatr i przyczyni się do podniesienia poziomu miejscowego przemysłu artystycznego.

Taryfa pocztowa polska na Górnym Śląsku.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów ogłosiło, że z dn. 1 maja r. b. wprowadza się na Górnym Śląsku polską taryfę pocztową. W związku z tem dotychczasowe górnośląskie znaczki pocztowe tracą moc obiegową z dn. 30 kwietnia 1923 r. Posyłki pocztowe, nadane po 30-go kwietnia 1923 r., a opatrzone górnośląskiemi znaczkami pocztowemi, traktowane będą, jako nieopłacone. Znaczki górnośląskie będące w posiadaniu prywatnych osób, mogą być wymienione w górnośląskich urzędach pocztowych na normalne znaczki pocztowe do dn. 10 maja 1923 r. włącznie.

Nasz wywóz na Litwę.

Centralne władze litewskie cofnęły rozporządzenie, dotyczące pobierania dodatkowego cła przez komory celne litewskie w wysokości 200 proc. od wyrobów polskich. Zarządzenie powyższe spowodowało pewien zastój w handlu, jednak nie było w możności zniszczyć całkowicie eksportu towarów polskich, odbywającego się na Gdańsk. Wskutek tego zarządzenia było to, iż odbiorca litewski dostawał wyroby polskie w gorszym gatunku, gdyż szły one na Litwę bez plomb i znaków polskich, jako towary niemieckie.

Zabiegi zagranicznych firm w Polsce.

Do Warszawy w ostatnich dniach przybywa coraz większa liczba przedstawicieli i agentów niemieckich, czeskich i austrjackich fabryk oraz firm handlowych, a to w celu zawarcia z firmami polskiemi tranzakcji na dostawę różnych artykułów przemysłowych, kalkulujących się dziś taniej od wyrobów krajowych. Mimo ogólnego zastoju oferty te spotykają się o tyle z zainteresowaniem, iż firmy polskie w coraz większej mierze przyjmować poczynają przedstawicielstwa zagraniczne, pragnąc sobie udostępnić w ten sposób bezpośrednie i dogodne źródła zakupów na rynkach zewnętrznych. Wbrew dotychczasowej praktyce, firmy zagraniczne okazują skłonność do różnych ustępstw płatniczych większym zaś i poważniejszym placówkom sprzedają towar częściowo na kredyt. W danej chwili okazuje się jednakże, iż różne niemieckie towary są droższe od francuskich (narzędzia optyczne), belgijskich i austrjackich fabrykatów.

Kronika Rozporządzeń.

Nowe ustawy podatkowe.

W miesiącu kwietniu ogłoszono następujące ustawy i rozporządzenia podatkowe:

1) Ustawa o karach za zwłokę, oraz o kosztach egzekucyjnych („Dz. Ustaw" Nr. 31, poz. 189).

2) Nowela do ustawy o podatku dochodowym („Dz. Ustaw Nr. 35, poz. 228).

3) Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o karach za zwłokę i o kosztach egzekucyjnych („Dz. Ustaw" Nr. 38, poz. 259).

4) Rozporządzenie wykonawcze w przedmiocie ustalania wykładnika przeciętnych cen etc. („Dz. Ustaw" Nr. 38, poz. 263).

5(Rozporządzenie wykonawcze do noweli o podatku dochodowym („Dz. Ustaw" Nr. 40, poz. 278).

6) Ustawa o opłatach stemplowych , oraz od podatków: spadkowego i od darowizn („Dz. Ustaw" Nr. 44, poz. 296).

7) Rozprządzenie wykonawcze w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych („Dz. Ustaw" Nr. 44, poz. 298).

8) Rozporządzenie w przedmiocie opłat od pełnomocnictw („Dz. Ustaw" Nr. 44, poz. 299).

9) Rozporządzenie w przedmiocie opłat od dokumentów przewozowych („Dz. Ustaw" Nr. 44, poz. 300).

10) Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych oraz podatków: spadkowego i od darowizn („Dz. Ustaw" Nr. 44, p oz. 301).

Ustawa pod: 1) ma na celu dopasowania kar za zwłokę, p obieranych w postaci pewnego procentu za każdy miesiąc zalegania w opłacie podatków i opłat stemplowych, oraz opłat za czynności egzekucyjne — do wysokości, odpowiadającej sytuacji na rynku pieniężnym. Dotychczasowa karą za zwłokę wynosiła pół lub 1 procena miesięcznie. Ustawa podwyższa obecnie karę za zwłokę do 10 proc. miesięcznie.

W sprawie podatku dochodowego postanowiono, co następuje: — Dla pierwszej połowy podatku, płatnej przed złożeniem zeznania o dochodzie uchwalono dpowiednią do obecnej wartości marki taryfę. Dla drugiej połowy podatku, płatnej przed 1 listopada r. b., ustanowiony będzie specjalny mnożnik, oparty na wahaniach cen hurtowych. W razie spóźnienia się z zapłatą — płatnik płacić będzie 10 proc, miesięcznie za zwłokę, jednocześnie nastąpi przewalutowanie zalegającego podatku. Podatnik i w tym wypadku będzie podwójnie karany za zwłokę.

Opłaty stemplowe mają wynosić 15 tysięcy marek od arkusza. Opłacie niższej od normalnej podlegają rekursy (odwołania) przeciw nakazom płatniczym w przedmiocie danin publicznych (podatków, opłat, ceł), jeśli suma sporna nie przewyższa 1 miljona marek. W takich razach opłata od pierwszego arkusza podania wynosi 1000 marek przy sumie spornej, nie przewyższającej 100 tys. marek, a 3 tysiące marek przy sumie spornej ponad 100 tysięcy do miljnona marek; opłata zaś od arkuszy następnych i od załączników wynosi po 500 marek. Duplikaty sporządzone przez państwowe władze i urzędy administracyjne, podlegają opłacie w wysokości 7 tys. mk. od każdej stronicy. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone przez państwowe władze i urzędy administracyjne — bez względu na to, czy zarazem poświadczono zgodność z pierwopisem czy nie. Odpisy, sporządzone przez stronę, a zaopatrzone przez państwowe władze lub urzędy administracyjne w poświadczenie zgodności z oryginałem, podlegają opłacie w wysokości 3 tysięcy marek od każdej stronicy.

Giełdy towarowe.

W Nr. 46 „Dz. Ustaw Rz. P." z r. b. opublikowano rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu, na podstawie którego w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu z dn. 17 sierpnia 1921 r. w przedmiocie przepisów, ustalających warunki należenia do giełd towarowych w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 540), wprowadza się następujące zmiany: 1) w p. a. § 1 zastępuje się słowa: „w okręgu danej giełdy towarowej" słowami: „na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej"; 2) w § 3 zastępuje się słowa: „warunków należenia do giełdy towarowej" słowami: „wymogów formalnych przy przyjęciu na giełdę towarową". Rozporządzenie wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Podwyższenie opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

W Nr. 47 „Dz. Ustaw Rz. P." z r. b. opublikowano rozporządzenie Rady Ministrów, na mocy którego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783) wprowadza się następujące zmiany: a) w § 45 zastępuje się cyfrę „5" mk. cyfrą „50" mk.; b) w § 46 opłatę statystyczną podwyższa się do wysokości: 100 mk. od każdych 100 kg. towarów nieopakowanych; 400 mk. od każdych 100 kg. towarów opakowanych w całości lub częściowo. Opłata statystyczna od węgla kamiennego, brunatnego i torfowego, cegiełek węglowych (brykietów) oraz koksu i torfu (poz. 79 taryfy celnej z dn. 4 listopada 1919 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 95, poz. 510) wynosić będzie mk. 25 od 100 kg.; c) w § 47 opłaty zostają podwyższone do: 2000 mk. od 1 sztuki konia lub bydła rogatego; 1000 mk. od 1 sztuki owcy lub świni; 400 mk. od każdych 2 sztuk ptactwa wszelakiego i 400 mk. od 1 sztuki innych zwierząt żywych. W razie zmian wskaźnika cen hurtowych upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Dyrektorem Głównego Urzędu Statystycznego do stosownej zmiany powyższych stawek. Równocześnie z wejściem w życie powyższego rozporządzenia, traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 4 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 27). Rozporządzenie wchodzi w życie w 10 dni po ogłoszeniu.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Prawo obywateli polskich do nabywania nieruchomości w Austrji.

Wedle wiadomości nadesłanych do Biura Targów Wschodnich w austrjacko - polskiej Izbie Handlowej we Wiedniu, sprawa nabywania w Austrji własności nieruchomości przez obywateli polskich została na podstawie autentycznej interpretacji traktatu handlowego ostatecznie i z korzyścią załatwiona.

Austrjackie Min. Sprawiedliwości wydało instrukcje do podległych mu sądów, w myśl której z powołaniem się na artykul III traktatu handlowego z Polską przysługuje obywatelom obu państw najwyższe uprzywilejowanie przy nabywaniu nieruchomości, skutkiem czego obywatele polscy uprawnieni są do nabywania nieruchomości w Austrji na równi z obywatelami austrjackimi.

Czechosłowacja.

Komitet czechosłowackich rafinerji cukru postanowił na posiedzeniu odbytem w kwietniu b. r. przeznaczyć dalszych 7 proc. kontyngentu cukru dla konsumu wewnętrznego po cenie 495 Kc. za 100 kg. Tę nagłą zwyżkę ceny cukru z 430 Kc. na 945 Kc. uchwalono mimo sprzeciwu ze strony rządu, motywując ją tem, że cena cukru mimo to pozostaje jeszcze o jakie 100 Kc. poniżej cen na rynkach światowych.

Sprawa uzdrowienia waluty czesko - słowackiej przeprowadzana jest w dalszym ciągu. Pieniądze papierowe wycofywane są stopniowo z obiegu. Drobny bilon metalowy wypuszczony już jest w dostatecznej ilości. Komisja budżetowa przy parlamencie przyjęła projekt ustawy bicia złotych dukatów czesko - słowackich. Dukaty zawierać będą spław 986,1/9 części złota i 13,8 części miedzi. Dukaty będą w obiegu jako jednostka handlowa, a wartość ich zależną będzie od kursu korony i wartości złota. Wartość dukata w zastosowaniu do wartości złota w dniu 28 listopada r. ub. (w dniu zgłoszenia projektu) wynosiła 72.525 koron czesk.

Jugosławja.

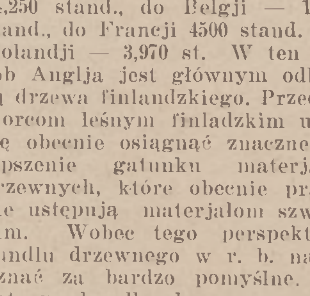
Jak donoszą z Jugosławji wywieziono w pierwszej połowie roku 1922 drzewo o wartości 252 mil. dinarów. Przeważną część drzewa eksportowano do Włoch, ponadto większe ilości szły do Austrji, Grecji, Szwajcarji, Francji, Anglji, Niemiec i Węgier.

Finlandja.

Handel drzewem w Finlandji. Sytuacja rynku drzewnego w Finlandji jest w chwili obecnej nader pomyślna. Wobec wysokich cen na drzewo finlandzkie, w całej Finlandji zwiększono wyrąb drzewa. Ewentualnie Finlandja będzie mogła eksportwać w 1923 r. 880,000 standartów drzewa, t. j. znacznie więcej niż w r. ub. Według danych, ogłoszonych przez związek eksporterów finlandzkich, w połowie lutego Finlandja sprzedała już do 150 tys. standartów drzewa, z czego 74 tys. stand. sprzedano za pośrednictwem Związków eksportowych. Z tej liczby sprzedano do Anglji — 31,990 standartów, do Danji — 14,250 stand., do Belgji — 11,300 stand., do Francji 4500 stand. i do Holandji — 3,970 st. W ten sposób Anglja jest głównym odbiorcą drzewa finlandzkiego. Przedsiębiorcom leśnym finladzkim udało się obecnie osiągnąć znaczne polepszenie gatunku materjałów drzewnych, które obecnie prawie nie ustępują materjałom szwedzkim. Wobec tego perspektywy handlu drzewnego w r. b. należy uznać za bardzo pomyślne. Co dotyczy handlu drzewnego w latach ubiegłych, to daje się tu zauważyć stały rozwój: w r. 1921 wywieziono z Finlandji 623,495 standartów, a w r. 1922 — 843,938 st. Ogólna wartość wywiezionego drzewa wynosiła w r. 1821 — 1.529 milj. marek, a w r. 1922 — 2,293 milj. marek.

Niemcy.

Komisarz państwowy dla spraw giełdowych zakomunikował głów-

nemu wydziałowi sejmu pruskiego, że rokowania z rządem w celu wydania nowej ustawy zmieniającej wydane uprzednio zarządzenie o handlu dewizami zostały już rozpoczęte. Prezydjum giełdy berlińskiej bada obecnie kwestję, w jaki sposób handel dewizami na igełdzie może być ograniczony w celu niedopuszczenia do niego czynników podejrzanych. Rozważane są również środki zapobiegawcze przeciw zachęcającym pośrednio do spekulacji artykułom prasowym.

Puszczone zostały w Niemczech w obieg nowe 200-o markowe monety metalowe. Monety są wykonane zaluminjum i podobne są do 50-fenigówek.

Niemiecko - rosyjskie tow. handlowe.

„Russgertorg" (S. St.) założone z końcem 1922 r. przy znacznym udziale koncernu Otto Wolff, ogłosiło pierwsze sprawozdanie z dotychczasowych czynności. Istotna działalność towarzystwa rozpoczęła się już z początkiem stycznia r .b., kiedy do portu w Petersburgu zawinął parowiec „Dekabrysta" z pierwszym ładunkiem towarów, którymi były przeważnie wyroby ciężkiego przemysłu, pochodzące z zakładów koncernu Wolffa. Po zrealizowaniu większej części towarów przystąpiło towarzystwo do zorganizowania eksportu i założyło w tym celu obok istniejącego już petersburskiego nowe oddziały w Charkowie i Rostowie n. D. W najbliższym czasie ma powstać także oddział w Noworosyjsku i projektowana jest filja na Dalekim Wschodzie.

Kapitał niemiecki w rosyjskiem towarzystwie akcyjnem.

Rząd Sowiecki zatwierdził przeistoczenie biura budowy młynów przy centralnym wydziale dla handlu na towarzystwo akcyjne, przyczem 49 proc. akcji objął syndykat niemieckich firm budowy młynów, resztę zaś centralny wydział dla handlu i inne sowieckie organy gospodarcze.

Rumunja.

Ministerstwo P. i H. zezwoliło ze względu na to, że zapasy cebuli w kraju pokrywają w zupełności zapotrzebowanie wewnętrzne, na wolny wywóz tychże za specjalnem zezwoleniem Ministerstwa. Opłata celna wynosi 20 proc. wartości wywiezionej ilości.

WŁOCHY.

Ceny hurtowne wykazują w marcu b. r. w stosunku do lutego dość znaczny wzrost (z wyjątkiem cen matarejałów budowlanych). Najbardziej wzrosły towary tekstylne (5,25 proc.), metale, minerały i produkty żywnościowe.

Portem tryjesteńskim, którego rozwój został wstrzymany przez wojnę światową, interesuje się coraz bardziej eksportujący przemysł czeskosłowacki. Widocznem jestto ze zwiększającego się obrotu towarowego między Tryjestem a Czechosłowacją. Podczas gdy przed rokiem obrót ten wynosił miesięcznie około 300 wagonów, przeładowuje się obecnie w Tryjeście czeskosłowackich towarów eksportowych i importowych mniej więcej 1000 wagonów.

Czechosłowacja wywozi przez Tryjest najwięcej cukru, szkła, papieru, materjału tartego i zapałek, dowozi tytoń, towary kolonjalne, wino i bawełnę. Eksport czeskosłowacki kieruje się z Tryjestu do Małej Azji. Przyczyną wzmożenia się transportu jest usunięcie przeszkód spowodowanych wojną światową, głównie zaś przyśpieszenie transportu towarów do Tryjestu. Zaprowadzone zostały bezpośrednie pociągi towarowe (przewóz z Czechosłowacji do Tryjestu trwa obecnie 8 dni). Obniżono znacznie taryfę kolejową, wprowadzono bezpośrednią taryfę czeskosłowacką-adrjatycką do Tryjestu. Również i taryfy morskie z Tryjestu i do Tryjestu zostały obniżone. W ostatnim czasie została założona nowa linja okrętowa między Tryjestem, Ukrainą i Południową Rosją (Odessą, Sewastopolem i Noworossyjskiem), która umożliwia czeskosłowackiemu eksportowi ekspansje na rynkach rosyjskich.

ANGLJA.

Koszta utrzymania wynosiły 31 marca 74 proc. więcej aniżeli przed wojną. W stosunku do lutego zmniejszyły się one nieco. Ilość bezrobotnych wynosiła 9 kwietnia 1,260,700, co oznacza zmniejszenie się o 23,893 w stosunku do poprzedniego tygodnia.

Według danych, ogłoszonych w „National Federation of Iron and Steel Manufactuuere", produkcja stali w Anglji w miesiącu lutym r. b. przekroczyła wcale pokaźnie pozom przedwojenny z r. 1913. I tak produkcja żelaza surowego wynosiła w r. 1913 855,000 tonn przeciętnie w miesiącu, zaś produkcja stali 638,000 tonn. Natomiast w miesiącu lutym r. b. produkcja stali osiągnęła ilość 707,100tonn, a więc przekroczyła normę przedwojenną.

WYSTAWY-JARMARKI W ROKU 1923.

Austrja.—Wrzesień. Międzynarodowa Wystawa próbek (wzorów).

Czechosłowacja—11—19 sierpnia. Liberec (Reichenberg) Czwarta Międzynarodowa Wystawa prób.

3—10 września. Praga. Międzynarodowa Wystawa prób.

12—18 grudnia. Praga. I. Międzynarodowa Wystawa Dziennikarska.

22 sierpnia do 2 września. Bratisława (Presburg). III Międzynarodowe Targi Wschodnie.

Jesień. Praga. III Międzynarodowa Wystawa Aeronautyczna.

Holandja.—Wrzesień. Utrecht. Dziewiąta Międzynarodowa Wystawa prób.

Litwa.—Czerwiec. Kowno. Międzynarodowa Wystawa Rolnicza i Przemysłowa.

Łotwa.—Czerwiec—lipiec. Ryga. III-cia Międzynarodowa Wystawa prób (wzorów).

Niemcy.—26 sierpnia do 1 września. Lipsk. Międzynarodowa Wystawa Techniczna.

2—5 września. Wrocław. Międzynarodowa Wystawa próbek (wzorów).

23—29 września. Frankfurt nad Menem. Międzynarodowa Wystawa próbek (wzorów).

Polska.—Wrzesień. Lwów. Trzecie Targi Wschodnie.

Rosja.—15 lipca do 10 września. Niżnij Nowgorod. Targi Międzynarodowe.

15 września do 1 listopada. Baku. Jarmark Międzynarodowy.

Szwajcarja.—11—21 maja. Genewa. Wystawa Fotograficzna z oddziałem międzynarodowym.

5—13 września. Genewa. Szósta Międzynarodowa Wystawa Ogrodnicza.

Wielka Brytanja.—Czerwiec 1—4. Londyn. Międzynarodowa Wystawa koni.

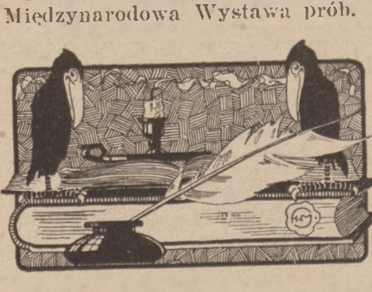
24 września do 6 października. Międzynarodowa Wystawa Rybołówstwa.

Listopad. Londyn. Międzynarodowa Wystawa motorów.

Włochy.—1—15 czerwca. Padwa. Piąta Międzynarodowa Wystawa prób.

Wrzesień. Tryest. Czwarta Międzynarodowa Wystawa prób.

15—30 września. Neapol. Trzecia Międzynarodowa Wystawa prób.

WYSTAWA W DETROIT (AMERYKA).

Zbiorową wysyłkę wzorów przemysłu polskiego na Wystawę sierpniową w Detroit, Michigan, Ameryka, urządza Liga Pomocy przemysłowej we Lwowie, ul. Pańska 11, dokąd należy się zgłaszać.

Liga przemysłowo-handlowa w Ameryce, Broadway 1452, New York, ponosi koszt przewozu wyrobów polskich wystawowych do Stanów Zjednoczonych i zapłaci za nie. Umieszczenie na Wystawie i zastępstwo dopilnowanem zostanie przez delegata Ligi Pom. Przemysłowej ze Lwowa.

MIĘDZYNARODOWE KONGRESY I TARGI.

Międzynarodowa konferencja w sprawach celnych odbędzie się w Genewie w październiku b. r. ze współudziałem wszystkich większych państw. Celem konferencji jest przez uzgodnienie przepisów celnych poszczególnych państw, ułatwić międzynarodowy handel. Również Polska bierze udział w powyższej konferencji.

Sprawie tej poświęcimy w jednym z najbliższych numerów specjalny artykuł.

Międzynarodowy kongres stanu średniego w Bernie. Jak nam donoszą z Wiedna, odbyło się tam konstytuujące posiedzenie austrjackiej komisji dla międzynarodowego kongresu stanu średniego, mającego się zebrać w jesieni r. b. w Bernie. Reprezentanci poszczególnych grup wypowiedzieli się się jednomyślnie za udziałem w tym kongresie, oraz wyrazili przekonanie, że kongres doprowadzi do stwodzenia międzynarodowego związku stanu średniego, którego zadaniem byłoby przez solidarne wystąpienie bronić intetresów moralnych i materjalnych jego członków, chronić stan średni przed postępującą proletaryzacją i pracować nad zbliżeniem narodów do siebie.

Wkońcu wybrano komisję, składającą się z 20 członków jako delegatów poszczególnych grup stanu średniego.

Węgry.

Jak nam donoszą z Węgier, poleciło Min. Skarbu sporządzenie monet zdawkowych z aluminium w sztukach po 50 i 100 koron.

Jak nam donoszą, uchwalił bank węgiersko - włoski przyjmować od dnia 3 kwietnia b. r. wkładki oszczędnościowe według cen żyta. Wkładki te nie mogą być wycofane w przeciągu pierwszych sześciu miesięcy a kapitały uzyskane w ten sposób mają służyć do udzielania rolnikom pożyczek opiewających również na ży-

№ 9

Adres Redakcji i Administracji: Koszykowa 7, tel. 250-85.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5—6 po południu.

Nasze stosunki handlowe z Francją.

Gościna marszałka Focha na ziemiach polskich zwróciła znów myśl naszego ogółu ku Francji, ku łączącym nas z nią traktatom i umowom. O ile jednak można wnosić z głosów opinji publicznej, najmniej przytem zastanawiano się, jak zwykle u nas, nad sprawami gospodarczemi. Tej obojętności żałować należy tem więcej, że nasze stosunki handlowe z Francją wymagają gwałtownie pilniejszej uwagi obu stron, o ile wogóle zaważyć mają w naszym bilansie handlowym.

Przypomnieć tu trzeba psychologję produkcji francuskiej. Przeważa w niej, a nawet panuje pierwiastek formy. Cała wytwórczość francuska, zwłaszcza w dziedzinie sztuki stosowanej i przemysłu, nacechowana jest dbałością o kształt i wygląd zewnętrzny, świadomym i umiejętnym wykwintem w wykończeniu, znajomością psychologji i mistrzostwem w oddziaływaniu na poczucie estetyczne. W wytwórczości przemysłowej, zwłaszcza w gałęziach przemysłów eksportowych, nietyle zwraca się we Francji uwagi na solidność wykonania i długotrwałość użytku, ile raczej na lekkość konstrukcji, pełną smaku prostotę, elegancję i t. d.

Cechy powyższe są niezmiernie cenne, wartościowe, a nawet w dużym stopniu dostateczne, aby przed wyrobami francuskiemi otworzyć rynki świata, jak zresztą było przed wojną. Nie wszystkie jednak rynki mogą być podbite temi właściwościami, zwłaszcza w dobie powojennej. Aby zalety formy wyrobów francuskich mogły być należycie ocenione, znaleźć muszą na drodze swej ekspansji odbiorcę o wyrobionym smaku estetycznym, o dość wysoko rozwiniętych potrzebach artystycznych i t. d. Jak wiemy, nie wszędzie znaleźć można takich konsumentów, zwłaszcza w szerokich masach. Te masy potrzebują przedewszystkiem „chleba powszedniego“ i na tymże poziomie stojących artykułów. A tego rodzaju towarów eksportowych Francja dotychczas nie daje, wobec czego skromniejsi i mniej wybredni odbiorcy zwracać się muszą po zaspokojenie swoich potrzeb importowych do innych krajów.

Nietylko jednakże właściwości towarów, lecz i organizacja zagranicznego handlu francuskiego w małym stopniu sprzyja dotychczas jego rozszerzeniu. Niechęć przystosowywania się do potrzeb i upodobań odbiorcy, słaba propaganda i akwizycja, nieustępliwość i trudne warunki kredytowe, wreszcie niedostateczna znajomość obcych rynków — oto słabe strony eksportu francuskiego. Jeżeli zaś eksport ten przeznaczony ma być dla dla krajów z silnie zdeprecjonowaną walutą, jak, między innemi, Polska — przybywa jeszcze jednak trudność, mianowicie niedostępność waluty francuskiej.

Wszystko wyżej powiedziane znajduje potwierdzenie w statystyce naszego handlu zagranicznego. W roku 1921, w ogólnym przywozie do Polski, Francja przodowała jedynie w imporcie przędzy, ubrań oraz instrumentów precyzyjnych, natomiast w długim szeregu swoich specjalności postępowała za innemi krajami. W roku 1922, właściwie zaś w pierwszej połowie (gdyż nie posiadamy jeszcze specyfikacji szczegółowej) wywóz z Francji do Polski wyrażał się na ogół zaledwie w 4% wartości całego importu do Polski, wywóz z Polski do Francji — tylko w 3,3% ogólnego naszego eksportu.

Jak widzimy, liczby te są nieledwie mikroskopijne i mówią same za siebie. Wprawdzie zdaje się nie ulegać wątpliwości, że

podpisana w Paryżu dnia 6 lutego roku 1922 pierwsza polsko-francuska konwencja handlowa wywołać musiała zmiany w ustosunkowaniu się naszego obrotu handlowego z Francją — jednakowoż do ścisłej oceny skutków tej konwencji nie posiadamy jeszcze dostatecznie ścisłych danych. Powierzchowne obsesrwacje upoważniałyby do przypuszczenia, że wywóz z Francji do Polski powiększył się w dziale spirytualji, win i perfum, a więc typowych przedmiotów zbytku.

Jeżeli powrócimy do danych z pierwszej połowy roku 1922, okaże się, że w przywozie z Francji do Polski poważniejszą rolę grały: zwierzęta żywe, nawozy sztuczne, przędza, korzenie i przyprawy. Jak widzimy, są to przeważnie artykuły niemal pierwszej potrzeby i, o ileby można było stwierdzić dalsze kształtowanie się przywozu z Francji do Polski w tym kierunku — zarzut co do zbytkowności tego przywozu musiałby dużo stracić na znaczeniu. Zdaje się jednak, że polsko-francuska konwencja handlowa właśnie rozszerzyła ów zbytkowny przywóz. Wywóz z Polski do Francji miał następujące ważniejsze pozycje: futra, ziemniaki i nasiona.

W kołach miarodajnych ustaliło się już przekonanie, że powyższa konwencja uledz musi gwałtownej rewizji. Być może, iż zarządzenie to przyczyni się do pomyślniejszego, niż dotychczas, rozwoju francusko-polskich stosunków handlowych. *T. W.*

Polska hurtownia opałowa.

W ubiegłym miesiącu odbyło się Ogólne Sprawodawcze Zebranie akcjonarjuszów Sp. Akc. „Polska Hurtownia Opałowa".

Jak widać ze sprawozdania zarządu — młoda ta instytucja stopniowo się rozwija i w roku operacyjnym 1922 przy kapitale 50 miljonów marek zdołała osiągnąć pokaźny zysk, bo około 100 miljonów. Z sumy tej, po uskutecznieniu wymaganych statutem odpisów oraz tantjem dla władz spółki — pozostało do dyspozycji Ogólnego Zebrania mk. 25 miljonów.

Ogólne zebranie zgodnie z wnioskiem Rady, postanowiło wydzielić 50 proc. dywidendy w akcjach nowej emisji, tj. na każde dwie dawne akcje otrzymają akcjonarjusze jedną nową. Niezależnie od tego upoważniono zarząd do powiększenia kapitału zakładowego do 125 miljonów.

W końcu dokonano wyborów do władz spółki, na mocy czego na miejsce ustępujących weszli do Rady pp.: R. Boguszewski, L. Młodecki dyr. Zarządu), Karol Zubrzyński.

Liczbę członków komisji rewizyjnej powiększono o jedną osobę.

Kronika giełdowa.

W okresie sprawozdawczym (25/4—12/5) kurs walut zagranicznych do pewnego stopnia się ustalił, nieznaczne zaś wahania kursowe zależne były tylko od warunków miejscowych t. j. popytu i podaży.

Natomiast marka niemiecka chyli się wciąż ku zniżce i w okresie ubiegłym straciła przeszło 25% swej wartości.

W ostatnich czasach na mocy zezwolenia Ministerstwa Skarbu otrzymały w dalszym ciągu prawa banków dewizowych niektóre instytucje bankowe, wskutek czego w dziale walut nastąpiło dość znaczne ożywienie.

Aczkolwiek ilość tranzakcji z dniem każdym się zwiększa, gdyż banki czynią pokaźne zakupy na rachunek swej kljenteli ze sfer przemysłowych — kursy jednak nie podnoszą się ze względu na interwencję Pol. Kr. Kasy Poż.,która zapotrzebowanie banków stara się zaspokoić.

Zestawienie kursów walut zagranicznych:

	25 kwietnia	30 kwietnia	9 maja
Dolar Stanów Zjedn.	46700	46500	47150
Frank francuski	3180	3170	3165
Funt szterling.	219500	217000	219300
Marka niemiecka	1.47	1.56	1.25
Korona austrjacka	0.69½	0.68	0.67

Ceny metali nie wykazały większych mian. Za rubel w złocie żądano mk. 29,000, w srebrze — mk. 17,500.

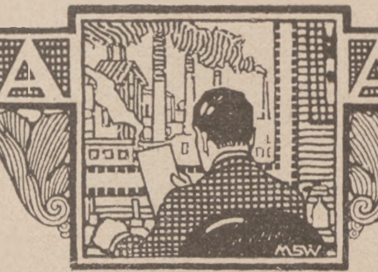
Akcjami w dalszym ciągu ruch olbrzymi. Kursy podnoszą się momentalnie o dziesiątki a nawet setki tysięcy marek na jednej sztuce. Wszelkiego rodzaju akcje są rozchwytywane pomimo zbyt wygórowanych cen. Kupujący sie są wcale wybredni i wykupują wszystko, co się tylko pojawia na rynku. Nie należy zapominać, iż zbyt naciągniętea sprężyna może pęknąć, a wtedy najbardziej ucierpi wciągnięta w grę publiczność prywatna, albowiem zawodowi spekulanci potrafią w porę uniknąć grożącego niebezpieczeństwa. Z początku akcje bankowe były najbardziej faworyzowane, następnie przemysłu cukrowniczego, metalurgiczne ze Starachowickiemi na czele, węglowe, włókiennicze i wiele innych. Tablica na ostatniej stronie dokładnie ilustruje jakie poważne były różnice cukrowe w minionym okresie.

Papierami procentowemi — obroty minimalne przy tendencjiospałej.

Wprowadzono do cedułv giełdowej notowania 8% Poż. Państw. Złotej, która podlegała dość znacznym wahaniom.

Usposobienie końcowe: dla walut obcych — stałe, dla akcji bardzo mocne i wreszcie dla listów zastawnych przeważnie słabe. *A. E.*

KRONIKA AKCYJNA

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE

Zjednoczone Gazownie Polskie. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na dziesięć tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Polski Bank Kresowy, Polski Bank Przemysłowy i Polskie Towarzystwo Gazownicze.

Syndykat Rolniczy Kolneński. Siedziba w Kolnie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na dziesięć tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Stanisław i Kazimierz Kisielnicey, Ludwik Choynowski, Roman i Marjan Lasoccy, Edmund Gołaszewski, Zenon Kiełkiewicz, Franciszek Stachelski, Apolinary Łukaszewicz, Dr. Leon Walter i Stanisław Brzęczek.

Dom Handlowo - Przemysłowy „Polwinkol". Siedziba w Kaliszu. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na dziesięć tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Stanisł. Myszkowski, Emil Sztark, Aleksander Ulrych i Henryk Goliński.

Zakłady Przemysłowo-Handlowe „Zboże". Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 200 miljonów, podzielonych na dwadzieścia tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Wiktor Duszyński, Kazimierz Czerwiński, Selim Juljusz Dunin-Holecki i Stanisław Lipski.

Tow. Eksploatacji Lasów Augustowskich A. Jaroszewicz, M. Malinowski i S-ka. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na dziesięć tysięcy akcji po mk. 10000 wart. nom. Założyciele: Towarzystwo Zjednoczonego Handlu i Przemysłu A. Jaroszewicz, M. Malinowski i S-ka, Sp. z ogr. odp., Antoni Jaroszewicz i Michał Malinowski.

Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego w Będzinie. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 200 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po mk. 10000 wart. nom. Założyciele: Antonina Oppenheimowa, Stanisław Silberman i Bank Handlowo - Przemysłowy w Łodzi.

Sarniańska Huta Szklana. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 150 miljonów, podzielonych na 150 tysięcy akcji po mk. 650 wart. nom. Założyciele: Korpiwnicki, Arkadjusz Orłowski, Kazimierz Pstrokoński, Stanisław Poroadowski i Marceli

Sp. Akc. Handlowo - Przemysłowa „Stohar". Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na 10,000 akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Jan Ziembiński, Wa-
Strzelecki.
cław Znajdowski i Jan Piehel.

„Petrolifere" Belgisko - Polska Naftowa Spółka Akcyjna. Siedziba w Krakowie. Kapitał zakładowy mk. 350 miljonów, podzielonych na 35 tysięcy akcji (siedem tysięcy imiennych uprzywilejowanych oraz 28 tysięcy na okaziciela) po mk. 10000 wart. nom. Założyciele: Dr. Roger bar. Battaglia, Stanisław van Damme, Dr. Stanisław Zopoth, Inż. Georges van Damme, Dr. Marjan Hanicki i Dr. Artur Wohlfeld.

Spółki Powiększające Kapitał Zakładowy *)

Tow. Akc. Zakładów Przemysłowo-Budowlanych F. Martens i Ad. Daab w Warszawie — o mk. 319,136,000 czyli do mk. 320 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymują wzamian za każdą dotychczasową akcję 200 akcji po mk. 1600 wart. nom.; — o dalsze mk. 320 miljonów czyli do mk. 640 miljonów drogą wypuszczenia 320 tysięcy II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1100.

Fabryka Kapeluszy w Myślenicach — o mk. 18 miljonów czyli do mk. 30 miljonów drogą wypuszczenia 36 tysięcy akcji II em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo od nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 600.

Fabryka Tytuniowa „Noblesse" alinowski i Przepiórkowski — o mk. 450 miljonów czyli do mk. 500 miljonów drogą wypuszczenia 450 akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1050.

„Polfa" Sp. Akc. Przetworów Chemicznych i Farmaceutycznych w Czechowicach — o mk. 60 miljonów czyli do mk. 100 miljonów drogą wypuszczenia 60 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Cena emisyjna określa się na mk. 2000, wszelkie inne warunki nowej emisji określi Rada Zarządzająca.

Fabryka Maszyn i Odlewnia „Ortwein, Karasiński i S-ka" — o mk. 210 miljonów czylido mk. 350 miljonów drogą wypuszczenia 420 tysięcy akcji III em. (70 tysięcy imiennych i 350 tysięcy na okaziciela) po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia wszystkich akcji imiennych oraz 70 tysięcy na okaziciela służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 800; repartycji zaś pozostałych 280 tysięcy sztuk dokona Rada według swego uznania i określi ich kurs emisyjny, który nie może być niższy niż mż. 800.

„Gafota" Lwowska Fabryka Obuwia — o mk. 14 miljonów czyli do mk. 35 miljonów drogą wypuszczenia 100 tysięcy akcji po mk. 140 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej nakażde dwie dawne akcje.

Zrzeszenie Cechmistrzów Budowlanych w Warszawie — o mk. 200 miljonów czyli do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 40 tysięcy akcji III em. po mk. 5000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 7000.

**) Ponieważ w rubryce niniejszej podajemy dane li tylko ze źródeł urzędowych, nie zawierających ostatecznych terminów subskrypcji oraz instytucji, przyjmujących takowe dla wygody czytelników naszych z dniem dzisiejszym wprowadzamy nową rubrykę: „Terminy subskrypcji spółek akcyjnych".*
Redakcja.

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Kohn, Zieliński i S-ka — o mk 200 miljonów czyli do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 400 tysięcy akcji IV em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym właścicielom w stosunku dwóch nowych na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej mk. 2000.

„Gródek" Akc. Sp. Terenowo-Budowlana — o mk. 90 miljonów czyli do mk. 150 miljonów drogą wypuszczenia 90 tysięcy akcji IV em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 6000 plus 6% od 1/7 1921 r.

„Kontusz" — o mk. 200 miljonów czyli do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 20 tysięcy akcji III em. po mk. 10,000 wart. nom Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 11500.

Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat" — o mk. 400 miljonów czyli mk. miljarda drogą wypuszczenia 800 tysięcy akcji III em. (10 proc. imiennych i 90 proc. na okaziciela) po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 300 tysięcy akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku jednej nowej na każde cztery akcje dawne po cenie emisyjnej mk. 550, repartacji pozostałych akcji dokona Zarząd według swego uznania po cenie emisyjnej niższej niż mk. 559

Syndykat Rolniczy w Łodzi — o mk. 180 miljonów czyli do mk. 240 miljonów drogą wypuszczenia 180 tysięcy akcji IV em. (70 proc. imiennych i 30 proc. na okaziciela) po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1200.

Tow. Zakładu Leczniczego „Nałęczów" — o mk. 23,703,840 czyli do mk. 26,295,840 drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymują dziewięć nowych na każdą dotychczasową akcję po mk. 540 wart. nom.; — o dalsze mk. 23,703,840 czyli do mk. 49.999,680 drogą wypuszczenia 43,896 akcji po mk. 540 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1100.

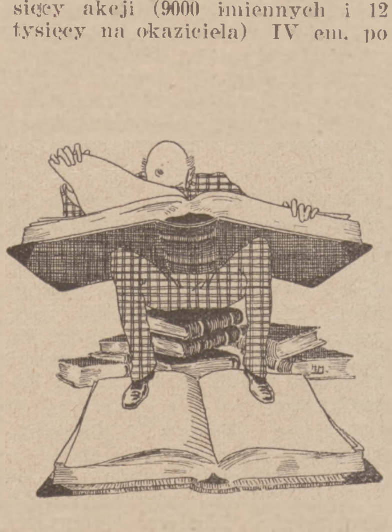
Tow. Akc. Eksploatacja Soli Potasowych — o mk. 100 miljonów czyli do mk. 600 miljnoów drogą wypuszczenia 100 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji.

Lubelski Syndykat Rolniczy — o mk. 300 miljonów czyli do mk. 600 miljonów drogą wypuszczenia 300 tysięcy akcji IV em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji.

„Bronikowski, Grodzki i Wasilewski", Sp. Akc. dla wyrobu i handlu maszynami i narzędziami rolniczemi i nasionami — o mk. 105 miljonów czyli domk. 175 miljonów drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po 5000 będą przestemplowane na mk. 12,500 wart. nom.

Tow. Akc. Fabryki Cukru i Rafinerja „Michałów" — o mk. 44 miljony czyli do mk. 132 miljonów drogą wypuszczenia 88 tysięcy akcji po mk. 500 wart. nom. Dotychczasowi akcjonarjusze otrzymają po jednej akcji nawej emisji na każde dwa kupony dywidendowe za rok 1921/22 operacyjny z doliczeniem kosztów przygotowania akcji, z tem jednak zastrzeżeniem, że nadwyżka 6% dla akcji uprzywilejowanych będzie wypłacona bezwzględnie gotowizną.

Kujawskie Tow. Handlowo-Przemysłowe w Włocławku „Lech" — o mk. 15 miljonów, czyli do mk. 45 miljonów drogą przelania do kapitału zakładowego z zysków za 1922 r. mk. 15 miljonów, podzielonych po trzy tysiące akcji imiennych III em. po mk. 5000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji; — o mk. 105 miljonów, czyli do mk. 150 miljonów drogą wypuszczenia 21 tysięcy akcji (9000 imiennych i 12 tysięcy na okaziciela) IV em. po mk. 5000 wartości nominalnej. Pierwszeństwo do nabycia 9000 akcji imiennych i 9000 na okaziciela służy właścicielom akcji emisji poprzednch w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 6000, repartycji zaś pozostałych 3000 akcji dokona Zarząd według swego uznania.

„Akfal"—Akcyjna fabryka Lodu w Krakowie — o mk. 48 miljonów, czyli do mk. 64 miljonów drogą wypuszczenia 48 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1050.

„Mundus," Polskie Fabryki Giętych Mebli — o mk. 60 miljonów, czyli do mk. 90 miljonów drogą wypuszczenia 120 tysięcy akcji II em. po mk. 500 wart. nom. (50 tysięcy akcyj pierwszeństwa i 70 tysięcy — zakładowych). Akcje powyższe objęte będą przez Bank Dyskontowy Warszawski, Polski Bank Przemysłowy oraz Towarzystwo Akcyjne „Mundus" w Zurychu po cenie emisyjnej mk. 10,000.

Lubelska Fabryka Portland-Cementu „Firley" — o mk. 90 milj., czyli do mk. 352,500,000 drogą wypuszczenia 180,000 akcji VI em. po mk. 500 wart. nom. Repartycje akcji VI dokona Zarząd według swego uznania i określi ich kurs emisyjny, który nie może być niższy niż mk. 2000.

Bank Towarzystw Spółdzielczych — o mk. 100 miljonów, czyli do mk. 200 miljonów drogą wydania 100 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Wpłaty ceny emisyjnej (mk. 1500) wraz z kosztami emisji, uskuteczni Zarząd z rachunku zysków za r. 1922. Akcjonarjusze otrzymają na jedną dawną jedną nową akcję bezpłatnie.

Elektrobudowa, Wytwórnia Maszyn Elektrycznych dawniej Bracia Jaroszyńscy — o mk. 70 miljonów czyli do mk. 100 miljonów drogą wypuszczenia 14 tysięcy akcji II em. po mk. 5000 wart. nom. (w dwóch serjach po siedm tysięcy sztuk). Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej dla I serji mk. 6500 i dla 2 serji — mk. 7000.

„Krakus", Zjednoczone Fabryki przetworów wyskokowych i owocowych—o mk. 50,120,000 czyli do mk. 100,240,000 drogą wypuszczenia 179 tysięcy akcji po mk. 280 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku i po cenie emisyjnej, określonej przez Radę Zawiadowczą.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne

„Kilim Polski“ — zwyczajne na 18 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie, ul. Senatorska Nr. 42.

Grodzieckie Tow. Kopalń Węgla i Zakł. Przemysłowych—zwyczajne na 30 maja r. b. o g. 10½ rano w biurze Zarządu w Grodźcu.

„Siła i Światło“ — nadzwyczajne na 26 maja r. b. o g. 4 pp. ewentualnie w drugim terminie na 6 czerwca r. b. w lokalu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego 3/5.

„Tehate“, Tow. dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa — zwyczajne na 26 maja r. b. o g. 11 rano w lokalu własnym w Warszawie, Krakowskie Przedm. 5.

Polskie Tow. Gazownicze — zwyczanje na 24 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Mazowiecka 13.

Polska Centrala Handlowa — zwyczajne na 28 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 38.

Sp. Akc. Przemysłu Bawełnianego „B. Freidenberg“ — zwyczajne na 23 maja r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Piotrkowska 104.

Warsz. Tow. Akc. Handlu Towarami Aptecznemi, dawniej Zjednoczeni Aptekarze i Ludwik Spiess i Syn — zwyczajne na 23 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Towarzystwa w Warszawie, ul. Daniłowiczowska 16.

Tow. Akc. Fabryki Mebli Giętych „Wojciechów“ — zwyczajne na 18 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Mazowiecka 7.

Sp. Akc. Handlu i Przemysłu Metalowego „M. Lisowski“—zwyczajne na 18 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Nowowiejska 22.

Warszawsko-Łódzkie Tow. Handlowe — nadzwyczajne na 17 maja r. b. o g. 11 rano w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Trebacka Nr. 4.

Fabryka Narzędzi Chirurgicznych, Weterynaryjnych i Wyrobów Stalowych Ostrych „Alfons Mann“ — zwyczajne na 23 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Banku Ziemiańskiego w Warszawie, ul. Kredytowa 1.

Chemiczna Fabryka Atramentu „M. Leszczyński i S-ka“ — zwyczajne na 19 maja r. b. o g. 5 pp. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Ogrodowa 32.

Tow. Akc. „Steinhagen, Wehr i S-ka“ w Myszkowie—zwyczajne na 28 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Tow. w Warszawie, ul. Moniuszki 4.

Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych „Sarmata“ — nadzwyczajne na 18 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Banku Małopolskiego w Warszawie, ul. Marszałkowska 154.

Tow. Akc. Gumowo-Taśmowej Manufaktury „Jaeger i Ziegler“—zwyczajne na 26 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Rymarska 10.

Warsz. Tow. Akc. „Motor“ — zwyczajne na 26 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska 23.

Pabjanicka Fabryka Papieru „Rob. Saenger“ — zwyczajne na 25 maja r. b. o g. 4 pp. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Długa Nr.. 28.

Budowlana Spółka Akcyjna „Dom Bankowców“ — organizacyjne dn. 19 maja r. b. o godz. 5 pp. w sali Tow. Higjenicznego w Warszawie, ul. Karowa 31.

„Spedom“, Zjednoczone Ekspedycyjne Domy Handlowe — zwyczajne na 29 maja r. b. o g. 11 rano w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Chmielna 20.

„Len Kresowy“ — nadzwyczajne na 24 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Krucza 13 m. 1.

Tow. Akc. Zakładów Chemicznych w Częstochowie — zwyczajne na 24 maja r. b. o g. 5 pp. w Warszawie, ul. Sienkiewicza 4 m. 7.

„Agromotor“ — zwyczajne na 26 maja r. b. o g. 4 pp., ewentualnie w drugim terminie na 2 czerwca r. b. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Długa 9.

Sp. Akc. Składów Towarowych „Warrant“—zwyczajne na 28 maja r. b. o godz. 4 pp. w lokalu własnym w Łodzi, ul. Piotrkowska 56.

Tow. Akc. Kopalń Węgla „Flora“ — zwyczajne na 30 maja r. b. o godz. 5 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Śniadeckich 23 m. 8.

Polska Spółka Akcyjna „Kauczuk“ — zwyczajne na 19 maja r. b. o godz. 6 wiecz. w sali Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 3/5.

Tow. Budowy i Eksploatacji Hoteli w Uzdrowiskach Polskich—nadzwyczajne na 19 maja r. b. o g. 5 pp. w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego 3/5.

Fabryka Tytuniowa „Union“ Kołodziejskiego i Filipowskiego—nadzwyczajne na 25 maja r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Nowogrodzka 36.

Warszawska Warrantowa Sp. Akc. — zwyczajne na 24 maja r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Moniuszki 3.

Fabryka Maszyn i Odlewni „Ortwein, Karasiński i S-ka“ — zwyczajne na 29 maja r. b. o g. 5 pp. w lokalu Banku Zjednoczonych Ziem Polskich w Warszawie, plac Napoleona 7.

Bank Handlowy Wilhelm Landau — zwyczajne na 24 maja r. b. o g. 4 pp. w lokalu Banku w Warszawie, ul. Czackiego 16.

Warsz. Fabryka Maszyn i Naczyń Mleczarskich „Omega“ — zwyczajne na 28 maja o g. 5 pp. w lokalu fabryki w Warszawie, ul. Hoża 51.

T-wo T. Kujawski, M. Milewski, Szwentner i S-ka — zwyczajne na 25 maja r. b. o g. 10 rano w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Lublinie, ul. Powiatowa Nr. 1.

Fabryka Papierosów „Orient“—zwyczajne na 19 maja r. b. o g. 6 wiecz. w gmachu fabryki w Bydgoszczy, ul. Chrobrego 20.

Fabryka i Pralnia Bielizny „Opus“ — zwyczajne na 28 maja r. b. o g. 7 wiecz .w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Nowolipki 5.

Tow. Akc. Wyrobów Wełnianych F. Wilhelma Schweikerta w Łodzi — zwyczajne na 26 maja r. b. o g. 4 pp. w lokalu własnym w Łodzi, ul. Piotrkowska 147.

Bank dla Handlu Zagranicznego — zwyczajne na 26 maja r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Banku w Warszawie, ul. Marszałkowska 142.

Częstochowskie Zakłady Wyrobów Włókienniczych „Stradom“ — zwyczajne na 29 maja r. b. o godz. 5 pp. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Moniuszki 2.

Sp. Akc. Fabryki Porthand — Cementu „Ogrodzieniec“ — zwyczajne na 25 maja r. b. o godz. 7 wiecz. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Zielna 48

Różne. Różne.

Tow. Akc. Rosyjskiego Przemysłu Żelaznego z siedzibą w Gliwicach otrzymało zezwolenie pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu na działalność w Państwie Polskiem.

Kaliska Fabryka Chemiczna oraz *Zakłady Chemiczne „Atom"* połączyły się w jedną spółkę pod firmą: *Zjednoczone Zakłady Chemiczne „Atom"*.

Akc. Tow. Przemysłowe Zakł. Mechanicznych Lilpop, Rau i Loewenstein rozpoczęło z dniem 16-go kwietnia r. b. przestemplowanie akcji po mk. 500 na mk. 4500.

Z Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. P. K. K. P. zawiadamia, iż celem ułatwienia obrotu i umożliwienia realizacji 6 proc. Złotych Bonów Skarbowych, upoważniła Oddziały swoje do ewentualnego wymienionych bonów według wartości i kursu obowiązującego w dniu tranzakcji, z tem ograniczeniem, że w danym dniu od jednej osoby Oddziały kupić mogą bonów skarbowych najwyżej do wysokości 1000 złotych.

„Beton" Akc. Sp. Budowlana w Krakowie wypłaca dywidendę za ubiegły rok operacyjny w wysokości 50 proc. t. j. mk. 500 od akcji.

Polskie Zakłady Garbarskie w Krakowie wypłacają dywidendę za 1922 r. w wysokości 75 proc. t. j. po mk. 375 od akcji.

Sp. Akc. dla Handlu i Przemysłu „Lignum" wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości mk. 500 od akcji I em i po mk. 200 od akcji II em. Pozostała część dywidendy t. j. mk. 700 od akcji I i II em. będzie zaliczona na poczet należności za akcje III em.

6% Złote Bony Skarbowe. Cena emisyjna 6 proc. bonów Serji I A. wskutek rozporządzenia p. Ministra Skarbu z dnia 19 kwietnia r. b. ustanawia się na mk. 8000 marek polskich za 1 złoty.

Elektrownia Okręgowa w Pruszkowie zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje V em.

Sp. Akc. dla Handlu i Przemysłu Leśnego „Władysław Małachowski" zmienia nazwę firmy na: *Przemysł i Handel Drzewny „Forest"*.

Emil Kuźnicki, Fabryka Tektury Dachowej, Produktów Chemicznych i Asfaltu w Oświęcimiu wypłaca dywidendę za 1922 rok w wysokości mk. 800.

Tomaszowska Manufaktura „Józefów" zmienia nazwę firmy na *„Polsko-Belgijskie Towarzystwo mechanicznej fabrykacji Szkła"*.

Oddział w Wilnie Banku Ziemi Polskiej w Lublinie został zlikwidowany.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa otworzyła Oddział w Równem.

Tow. Starachowickich Zakładów Górniczych zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne V em.

Tow. Fabr. Cukru i Rafinerji „Konstancja" wypłaca dywidendę za 1921/22 r. w wysokości mk. 18,000 od akcji.

Warsz. Tow. Kopalń Węgla i Zakł. Hutniczych wypłaca dywidendę za 1922 r. po mk. 350 od akcji 1000-markowej.

Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 60 procent.

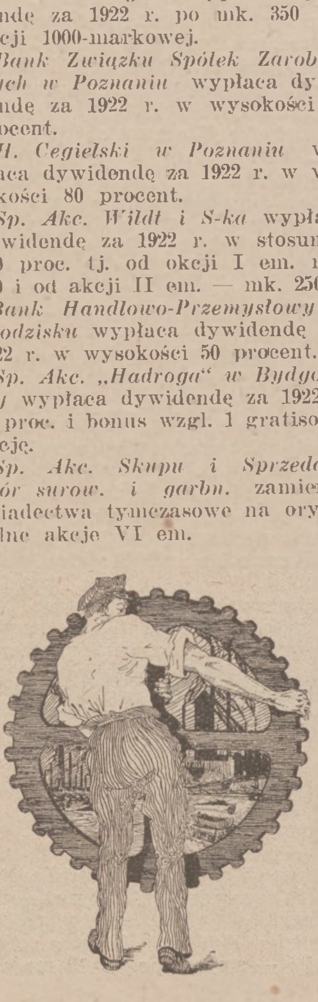
H. Cegielski w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 80 procent.

Sp. Akc. Wildt i S-ka wypłaca dywidendę za 1922 r. w stosunku 100 proc. tj. od okcji I em. mk. 500 i od akcji II em. — mk. 250.

Bank Handlowo-Przemysłowy w Grodzisku wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 50 procent.

Sp. Akc. „Hadroga" w Bydgoszczy wypłaca dywidendę za 1922 r. 10 proc. i bonus wzgl. 1 gratisową akcję.

Sp. Akc. Skupu i Sprzedaży Skór surow. i garbn. zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje VI em.

Polski Przemysł Naftowy zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje II em.

Bank Kwilecki, Potocki i S-ka zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje VIII em.

Bank Młynarzy Tow. Akc. w Poznaniu zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje II emisji.

Młyn Parowy T. A. w Gnieźnie zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje I em.

H. Cegielski T. A. w Poznaniu wydaje nawe talony i kupony dywidendowe do akcji I em.

Akcyjny Bank Związkowy we Lwowie otworzył oddział w Warszawie (ul. Krak. Przedmieście 4).

Statystyka banków w Polsce.

Obecnie istnieje w Polsce ogółem 97 banków akcyjnych z 508 filjami. Z tego wypada na byłą Kongresówkę 51 z 341 filjami, w Małopolsce 20 z 71 filjami, w Wielkopolsce i na Śląsku 26 z 96 filjami. Prócz tego w roku 1922 zatwierdzono statuty pięciu nowych banków akcyjnych, które się przekształciły z Towarzystw kredytowych, kantorów wymiany istniało w roku ubiegłym 85.

Budżet 1923 r.

Dnia 27 kwietnia rada ministrów uchwaliła opracowany przez ministerstwo skarbu, projekt budżetu na rok 1923. Budżet ten, oprócz pozycji markowych, po raz pierwszy wprowadza pozycje w złotych polskich i dzieli się on na 3 części. Część pierwsza obejmuje budżet administracyjny; przewiduje on w dochodach zwyczajnych 687,825 tysięcy złotych, w nadzwyczajnych 25,808 tys. złotych; w wydatkach zwyczajnych 1,062,766 tys. złotych w nadzwyczajnych 332,388 złotych. Część druga — przedsiębiorstwa państwowe — przewiduje w dochodach zwyczajnych 91,511 tys. złotych; w wydatkach zwyczajnych 120,622 tys. złotych, w nadzwyczajnych 219,598 tys. złotych. Część trzecia — monopole — przewiduje w dochodach zwyczajnych 59,124 tys. złotych, w wydatkach nadzwyczajnych 2,778 tysięcy złotych. Według planu finansowego deficyt budżetowy ma być pokryty częściowo podatkiem majątkowym, częściowo zaś pożyczkami wewnętrznemi i zewnętrznemi.

Terminy subskrybcji spółek akcyjnych

Nazwa spółki akcyjnej, ogłaszającej subskrybcję na nową emisję	Termin ostateczny subskrybcji	Instytucje przyjmujące subskrybcję
„Oikos" Związkowe Zakłady Przem, i Budownictwo Drzew.	20 maja r. b.	Polski Bank Przemysł. we Lwowie oraz wszystkie jego oddziały
Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie	31 maja r. b.	Polski Bank Przemysł. we Lwowie oraz wszystkie jego oddziały
„Gródek" Akc. Sp. Teren.-Budowlana	22 maja r. b.	Polski Bank Przemysł. we Lwowie oddział w Krakowie
Sp. Akc. „Kontusz" w Warszawie Fabryka krawiecka	21 maja r. b.	Biuro Zarządu w Warszawie, ul. Grzybowska 19.
Zrzeszenie Cechmistrzów Budowlanych w Warszawie	23 maja r. b.	„ „ „ ul. Grójecka 61.
Tow. Przemysłu Filmowego „Ornak"	31 maja r. b.	„ „ „ ul. ks. Skorupki 4-6.
„Pezet" Powszechne Zakłady Budowlane we Lwowie	20 maja r. b.	„ „ we Lwowie, ul. Akademicka 23, Polski Bank Krajowy, Oddziały we Lwowie, Krakowie, i Stanisławowie. Polski Bank Przemysłowy we Lwowie i oddział w Krakowie.
Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat"	28 maja r. b.	Biuro Zarządu w Warszawie, ul. Przejazd 5. Centrale i oddziały banków: Banku Przemysłowego Warszawskiego. Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie. Akcyjnego Banku Hipotecznego. Ziemskiego Banku Kredytowego. Polskiego Banku Krajowego. Banku Kredytowego w Warszawie. Banku Małopolskiego. Banku Handlowego w Warszawie. Akcyjnego Banku Związkowego. Banku Przemysłowców w Poznaniu. Polskiego Banku Handlowego w Poznaniu.
Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi	30 maja r. b.	Kasa Spółki, Warszawa, ul. Chmielna 2 m. 5. Oddział VI Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, ul. Nowy Świat 50.
Fabryka Chemiczna K. Zawadzki i S-ka	28 maja r. b	Biuro Zarządu, Warszawa—Mokotów, ul. Rejtana 3.
Warszawsko-Gdańskie Tow. Handlowo-Zastawowe	27 maja r. b.	Biuro Zarządu w Warszawie, Plac Napoleona 1.
„Przemysł i Export Leśny"	31 maja r. b.	Bank Handlowy w Warszawie, Oddział Miejski, ul. Marszałkowska 50. Bank Małopolski w Warszawie Marszałkowska 154. Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, ul. Traugutta 8.
„Polska Nafta"	28 maja r. b.	Biuro Spółki w Warszawie, Chmielna 10. Biuro Spółki we Lwowie, ul. 3 Maja. Ziemski Bank Kredytowy w Krakowie. Polski Bank Przemysłowy w Krakowie. Polski Bank Handlowy w Poznaniu. Oddziały Polskiego Banku Przemysłowego w Łodzi, Drohobyczu, Krośnie i Stryju.
Warszawski Bank Zjednoczony	31 maja r. b.	Centrala Banku w Warszawie, ul. Marszałkowska 129. Oddział Banku w Łodzi, ul. Piotrkowska 77 i oddziały zagraniczne.
Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Rohn Zieliński i S-ka	18 maja r. b.	Warszawski Bank Zjednoczony, Warszawa, Marszałkowska 129. Warszawski Bank Zjednoczony Oddział Miejski, Plac Bankowy. Warszawski Bank Zjednoczony Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 77.
Polskie Towarzystwo Elektryczne	30 maja r. b.	Zarząd Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie 71.
Francusko-Polskie Zakłady Samochodowe i Lotnicze	25 maja r. b.	Biuro Spółki w Warszawie, ul. Przejazd 5. Centrale i Oddziały Banków: Banku Przemysłowego Warszawskiego, Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie. Banku Dyskontowego Warszawskiego, Banku Kredytowego w Warszawie. Polskiego Banku Handlowego w Poznaniu.

Nazwa pap. proc.	Nominalna wartość	Wartość kuponu bieżącego od papierów procentowych w fenigach i setnych częściach														
		M A J														
		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30/31
Papiery państwowe.																
5% Poż. Długoterminowa	M. 100	62.50	63.89	65.28	66.67	68.06	69.44	70 83	72 22	73.60	75.—	76 38	77.77	79.15	80.55	81.94
„ „ Krótkoterminowa . . . . . ,	„ 100	187.50	188.89	190.28	191.66	193.05	194.44	195 83	197.22	198.60	200.—	201.38	202.77	204.15	205.55	206.94
4% „ Premjowa (Miljonówka) . . .	„ 1000	25.000	2511.11	2522.22	2533.33	2544.44	2555.55	2566.66	2577.77	2588.89	2600.—	2611.11	2622.22	2633.33	2644.44	2555.55
Obligacje.																
6% Poż. m. s. Warsz. z1915/6	R. 100	162.—	165.60	169.20	172.80	176 40	180.—	183.60	187.20	190.80	194.40	198.—	201.60	205.20	208.80	212.40
5½% „ „ „ „	„ 100	148 50	151.80	155 10	158.40	161.70	165.—	168.30	171.60	174.90	178.20	181 50	184.80	188.10	191.40	194.70
6% „ „ „ „ z 1917 r.	M. 100	225.—	226.66	228.33	230.—	231.66	233 33	235.—	236.66	238.33	240.—	241.66	243.33	245.—	246.66	248.33
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanaliz.) 5% Warsz. Poż. Przezorn. z 1920 r. .	R. 100	77.76	80 19	82.62	85.05	87.48	89.91	92.34	94.77	97 20	99.63	102.06	104.49	106.92	109.35	111.78
5% B-ku Ziemiańskiego	M. 100	56.25	57 50	58.75	60.—	61 25	62.50	63.75	65.—	66.25	67.50	68.75	70.—	71.25	72.50	73.75
Listy zastawne.																
4 1/5% Ziemskie	R. 100	349.92	352.35	354.78	357.21	359.64	362.07	364.50	366.93	369 36	371.79	374.22	376 65	379.08	381.51	383 94
„ „	M. 100	162.—	163 12	164.25	165.37	166.50	167.62	168.75	169.87	171.—	172.12	173.25	174.37	175.50	176,62	177.75
4% &	R. 100	311.04	313 20	315.36	317.52	319.68	321.84	324.—	326.16	328 32	330 48	332 64	334.80	336.96	339.12	341.28
5% m. Warszawy, Płocka i Siedlec . .	„ 100	121.50	124.20	126.90	129.60	132.30	135.—	137.70	140 40	143.10	145 80	148.50	151.20	153.90	156.60	159.30
4½% m. Warszawy	„ 100	109.35	111.78	114.21	116.64	119.07	121 50	123.93	126.36	128 79	131.22	133.65	136.08	138.51	140.94	143.37
5% m. Łodzi	„ 100	40.50	43.20	45.90	48.60	51.30	54.—	56.70	59.40	62.10	64.80	67.50	70.20	72.90	75.60	78,30
4½% „	„ 100	36.45	38.88	41.31	43.74	46.17	48.60	51.03	53.46	55.89	58.32	60.75	63.18	65 61	68.04	70.47
5% m. Częstochowy	„ 100	245.70	248.40	251.10	253.80	256.50	259.20	261.90	264.60	267.30	270.—	272.70	275 40	278.10	280.80	283.50
„ „ Kalisza	„ 100	202.50	205.20	207.90	210.60	213.30	216.—	218.70	221.40	224.10	226.80	229.50	232 20	234.90	237.60	240.30
„ „ Kielc i Suwalk	„ 100	329.40	332.10	334 80	337.50	340.20	342.90	345.60	348.30	351.—	353.70	356.40	359.10	361.80	364.50	367.20
„ „ Lublina i Radomia	„ 100	364.50	367.20	369.90	372.60	375 30	378.—	380.70	383.40	386.10	388.80	391.50	394.20	396.90	399.60	402 30
„ „ „	M. 100	168.75	170.—	171.25	172.50	173.75	175.—	176.25	177.50	178.75	180.—	181.25	182.50	183.75	185.—	186.25
„ „ Łomży	R. 100	326.70	329.40	332.10	334.80	337.50	340.20	342 90	345.60	348.30	351.—	353.70	356.40	359.10	361.80	364.50
„ „ Piotrkowa	„ 100	286.20	288.90	291.60	294.30	297.—	299.70	302.40	305.10	307.80	310.50	313.20	315 90	318 60	321.30	324.—
6% B-ku Kr. Hipotecznego	M. 100	202.50	204.—	205.50	207.—	208 50	210.—	211.50	213.—	214.50	216.—	217.50	219.—	220.50	222.—	223.50

Giełdy zamiejscowe.

(Objaśnienie. *s*—sprzedaż, *k*—kupno, *t*—tranzakcje, *n*—nieurzędowa).

POZNAŃ, 11 maja 1923 r.

Akcje:	Kursy podane w procentach
Bank Związku Sp. Zar.	15000 *t*
„ Polski Handl.	9000-10000-9500 *t*
„ Młynarzy	909—950 *t*
„ Kwil., Potocki i S-ka	10000 *t*
„ Poznański Ziemian	2900 *t*
„ Przemysłowców	7500—7000 *t*
R. Barcikowski	3500 *t*
H. Cegielski	45000—5000 *t*
Centrala Skór	5000 *t*
C. Hartwig	3800—3400 *t*
Hurtownia Drogeryjna	650—680 *t*
Lubań	15000—17000 *t*
Dr. Roman May	70000—75000 *t*
Pozn. Sp. Drzew.	25000-30000-29000 *t*
Wytwórn. Chemicz.	3500-4500-4400 *t*
Wagon—Ostrowo	11000—12000 *t*
Sarmatia	8500—8000 *t*
Hartwig Kantorowicz	29500-30000 *t*
Papiernia Bydgoszcz	7000—8000 *t*

KRAKÓW, 11 maja 1923 r.

Akcje:	Waluta markowa
Bank Polski Przem.	29000—31000 *t*
„ Hipoteczny	20000—22509 *t*
„ Małopolski	17000 *t*
„ Komercjalny	20000 *t*
Powszech. Bank Kredytowy	20000 *s*
Ziemski Bank Kredytowy	23000 *s*
Polskie Towarzystwo Handlowe (P. T. H.)	15000—17000 *t*
Impex	1500—1600 *t*
Polski Glob	4000 *t*
Żegluga Polska	6000 *t*
Pharma	51000—53000 *t*
L. Zieleniewski	280000—285000 *t*
War. Sp. Akc. Bud. Par.	68000—70000 *t*
Elektrownia Siersza	32500—35000 *t*
Trzebinia	57000—62000 *t*
Pocisk	25000 *t*
Automotor	16000—18000 *t*
Oikos	180000 *t*
Fabr. Cem. „Górka“	230000-270000 *t*
Sierszańskie Zakł. G.	200000-220000 *t*
„Tepege“	88000—95000 *t*
Strug	22500 *t*
Krakus	63000—65000 *t*
Fabr. Porc. „Ćmielów“	71000-76000 *t*
Cukr. w Chodorowie	135000-145000 *t*

LWÓW, 11 maja 1923 r.

Akcje:	Waluta markowa
Bank Hip. Akc.	21000-23000-20000 *t*
„ Powsz. Kred.	8000-11500-12000 *t*
„ Przem. Pol.	27500-28000-29000 *t*
„ Ziem. Kred.	17500-17000-17500 *t*
Tow. Chodorów	139-143-148-145000 *t*
Browary Lwowskie	328-320-330000 *t*
Tow. Karpalit	31-39½-42-40000 *t*
Fab.Porc.„Ćmielów“	70-66-65-63000 *t*
Gafota	17—17½—18000 *t*
Górka	350000 *t*
Oikos	184—190—185—183500 *t*
Warszawska Sp. Akc. Bud. Parowozów	72-70-69-68000 *t*
Pezet	26—26½—24½—25000 *t*
Polska Nafta	37¼—38—36—39000 *t*
Rakszawa	87—80000 *n*
Siersza(zak.gór.)	217-215-220-217500 *t*
Polska Nafta	36—39000 *t*
L. Zieleniewski	290—313000 *t*

WILNO, 9 maja 1923 r.

Ruble Łotewskie	
Złote ruble	2,780,000 *t*
„ marki	
„ franki	
„ dolary	
„ korony Skandynawskie	
„ Funty Szterl.	
„ marki niem.	
Srebrne ruble	
„ dolary	
Bilon rosyjski	
Listy zastawne Wil. B. Z.	
Akcje Wil. Ban. Ziem.	
„ Pryw.Ban.Handl.	35000-40000 *t*

Ostatnie kursy dewiz na giełdach zagranicznych.

Paryż: Londyn 70.05, Nowy York 15.20, Włochy 73.10, Berlin 0.04.

Londyn: Paryż 69.95, Nowy York 4.61 5/6 Szwajcarja 25.68, Amsterdam 11.80½, Berlin 184000 Warszawa 220 000.

Nowy York: Paryż 6.59 3/4, Londyn (telegr.) 4.61½, Szwajcarja 17.95, Amsterdam 39.06, Berlin 0.0025, Warszawa 0.0021/25.

Zurich: Paryż 36.70, Londyn 25.68. Nowy York 5.57½, Amsterdam 217.70, Berlin 0.0140, Warszawa 0.0118.

Amsterdam: Paryż 16.85, Londyn 11 60. Nowy York 2.56, Szwajcarja 45.92½, Berlin 0.0063½.

Berlin: Paryż 2661.64, Londyn 186.465, Nowy-York 40576 19, Amsterdam 15839 50 Warszawa 80¼.

Giełda Warszawska

III. Waluty i Dewizy Kursy z 12 maja 1923 r.	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Dolary St.-Zjednoczonych	47830	47370	47750—47600
„ kanadyjskie . . .	—	—	46800
Franki francuskie . . .	3155	3125	3175—3140 Paryż
„ belgijskie . . .	2728	2702	2745—2715 Belgja
„ szwajcarskie . .	8590	8510	8625—8550 Szwajcarja
Funty sterl.	221000	219000	222500—220000 Londyn
Marki niemieckie . .	—	—	1.15 — 1.12½
Korony ustrjackie . .	0.66	0 65	0.68—0.66 Wiedeń
„ czesko-słowackie	—	—	1430—1410 Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	
„ duńskie	—	—	
„ norweskie . . .	—	—	
„ węgierskie . . .	—	—	
Lei rumuńskie	—	—	
Liry włoskie	—	—	2320—2290 Włochy
Marki fińskie	—	—	
Floreny holenderskie .	—	—	18850—18775 Holandja
Dinary jugosłowiańskie .	—	—	

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

za czas od 27 kwietnia do 12 maja 1923 r. włącznie.

Kursy przeciętne: tranzakcyjne lub między kursami „sprzedaż" i „kupno".

Objaśnienie: nieurzędowe — n.

I. Papiery procentowe. Wartość nominalna (rb. 100=mk. 216)	Kupon płatny	27/4	12/5	najniższy	najwyższy
Papiery państwowe					
4% Poż. Pr. (Miljonówka)	1/10	1800	1712½	1700	1800
8% Pożyczka Złota z 1922r.	1/4-1/10			75000	87000
Obligacje.					
6% Poż.m.Warsz.z 1915/16	1/4-1/10	—	—	—	—
5½% Poż. m. st. Warszawy	&	—	—	1100	1300
6% Poż. m st. Warszawy z 1917 r. (Mk. 100) . .	1/1-1/7	—	—	—	—
5% Warsz. Poż. Przezor. 1920 r. (Mk. 100) . .	1/4-1/10	—	—	—	—
4½% Poż. m.Warsz.(kan.)	14/1-14/7	—	—	—	—
5% Banku Ziemiańskiego	1/4-1/10	—	—	—	—
6% Polsk.B-ku Komunaln	1/5-1/11	—	—	100	100
7% Starachowickich Z.G		—	—	—	—
Listy Zastawne.					
4½% Ziemskie*)	22/7-22/12	2675	3400	2550	3400
4½% „ (Mk. 100),	&	—	—	57½	57½
4% „	&	—	—	—	—
5% m. st. Warszawy*) .	1/4-1/10	—	—	375	375
4½% „ „ . . .	&	—	—	—	—
6% B-ku Kred. Hipotecz.	2/1-1/7	—	—	—	—
5% m. Łodzi serji VII .	1/5-1/11	—	—	—	—
4½% „ „ VI .	&	—	—	—	—
5% m. Częstochowy . .	15/2-15/8	—	—	—	—
5% „ Kalisza	1/3-1/9	—	—	—	—
5% „ Kielc	14/1-14/7	—	—	—	—
5% „ Lublina	1/1-1/7	—	—	—	—
5% „ „ (Mk. 100) .	&	—	—	—	—
5% „ Łomży	15/1-15/7	—	—	—	—
5% „ Piotrkowa . . .	30/1-30/7	—	—	—	—
5% „ Płocka	1/4-1/10	—	—	—	—
5% „ Radomia . . .	1/1-1/7	—	—	—	—
5% „ Siedlec . . .	1/4-1/10	—	—	—	—
5% „ Suwałk . . .	14/1-14/7	—	—	—	—
4½% B-ku Ziemsk. Wileń..	14/1-14/7	—	—	—	—

II. AKCJE.	31/12 1922 r.				
Banku Dysk. Warszawsk.	20583	182500	323335	165000	365000
„ Handl. w Warsz.	31625	250000	326665	210000	400000
„ dla Han. i Przem,	16000	87335	116665	80000	135000
„ Zachodniego . .	29333	186665	305500	150000	325000
„ Kredyt. w Warsz.	14250	56500	70000	38000	90000
„ Tow. Spółdz. . .	20500	—	—	60000	65000
„ Zjedn. Ziem. Pol.	7900	79000	83665	85000	100000
„ Przem Warsz. . .	3400	—	—	20000	22000
„ Kup. Łódzk. . .	1800	17500	—	8500	47500
„ Handl. w Łodzi. .	11000	—	—	—	—
„ Zw. Sp.Zar. w Poz.	9800	107500	160000	92500	170000
„ Małopolskiego . .	2500	—	20125	9300	30000
„ Hipot. Akc. we Lw.	1850	—	—	—	—
„ Pols.Przem.we Lw.	2783	10665	28000	9300	330000
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	2700	—	21000	19500	27000
„ Polski Han. w Poz.	—	—	100009	70000	100000
Cukr. „Czersk"	475000	240000	347500	215000	375000
„ „Częstocice". . .	490000	367500	691665	350000	710000
„ „Józefów" . . .	90000	—	—	—	—
„ „Konstancja". . ,	87500	—	—	—	—
„ „Łyszkowice" . .	287500	—	—	—	—
„ „Michałów" . . .	90000	140000	173335	122500	190000
„ „Ostrowite" . .	287500	—	—	—	—
S. A. „Chodorów" . . .	—	106500	165000	92000	175000
Warsz. Fabr. Cukru . .	472500	518335	753335	455000	800000
Zawiercie	1450000	—	—	5300000	5300000
Zakł. Żyrardowskich . .	1246670	4616665	5500000	4200000	5800000
Kijew. Sch. i S ka . .	51500	105000	120335	90000	130000
Fryderyk Puls	19000	88000	165000	82500	165000
Dr. Roman May. Poz. .	90000	540000	—	540000	750000
Lilpop, Rau & Loew . .	85000	280000	435000	255000	480000
K. Rudzki & S-ka . . .	32875	118665	202500	110000	222500
Starach. Z. Gór. . . .	39417	152665	271665	132500	295000
Zakł. Ostrowieckich . .	77500	172500	277665	153000	290000
„Wulkan"	525000	—	—	—	—
W. Gostyński & S-ka . .	110000	—	—	—	—
Borman & Szwede . .	275000	—	5300000	2800000	5400000
Konrad Jarn. & S-ka . .	312500	—	—	—	—
Ortw. Karas. i S-ka . .	10000	41500	51000	39000	58000
Warsz. Ub. od Ognia . .	425000	—	—	—	—
Ub. „Przezorność". . .	11000	—	—	—	—
„Łazy" (cement) . . .	25750	25500	31000	20000	38000
„Wysoka" „ . . .	77500	—	—	—	—
Firley „ . . .	5083	30165	44000	24000	58000
Warsz. Kop. Węgla . .	98000	—	506665	340000	530000
Dróg Żel. Podjazd. . .	27500	—	—	—	—
Ł. J. Borkowski. . . .	9850	25165	32665	20000	37500
Bracia Jabłkowscy. . .	8530	14000	18000	11000	23000
F. Dach. „Pustelnik" . .	27500	60250	—	53000	65000
Warsz. Poż. na Z. R. . .	6250	—	—	—	—
Bud. i pr. hot. w War. . .	575000	—	—	—	—
„Pocisk"	5267	22165	27665	18000	30500
„Siła i Światło". . . .	7167	56500	50165	40000	60000
Przemysłu Drzewn. . .	6100	18250	16165	15250	29000
Warsz. Handl. i Żegl. . .	3412½	9625	15335	8000	20000
„Nafta Polska" . , . .	4233	24500	41500	20000	43500
Polskie Handlowe . . .	2000	—	—	—	—
Tomasz. F. Szt. Jedw. .	80000 K	—	—	—	—
Goslawice . . . . . ,	27500	145000	220000	130000	240000
H. Cegielski	49750	325000	—	290000	410000
Modrz. Z. Gór.	35000	375835	502500	370000	535000
Rohn, Zieliński i S-ka. .	13850	94665	93665	82500	97000
„Stąporków"	55000	—	—	—	—
Fabr. Sil. i Trak. „Ursus"	48000	—	117500	80000	125000
Warsz. S. A. Bud. Par. .	7450	60335	83335	57500	92500
L. Zieleniewski w Krak.	26833	270000	366665	240000	385000
Han. Prz. Wł. Bednawski	3750	—	—	—	—
Pol. Centr. Handl. . .	3500	—	—	—	—
Ludwik Spiess i Syn . .	6750	51000	50665	44000	55000
Zach. Tow. dla Han i Prz.	7550	22335	22000	20000	24000
C. Hartwig	9500	—	—	24000	42000
Haberbusch i Schiele. .	145000	131665		120000	140000
Fabr. Ołów. St.Majewski.	32500	140000	—	137000	150000
Prz. Naft. w Pol. Br Nobel	16400	—	86000	59000	95000
„Polus".	10000	—	—	—	—
Lenartowicz, Rylscy i Sp.	3500	21500	23500	13000	25000
„Tepege" T. dla P. G. .	17500	—	—	—	—
„Hurt"	3700	18000	24500	16000	26000
Warsz. Warrant. Sp. . .	3750	—	—	—	—
Fabr. Mydeł. Wildt i S-ka.	12250	38835	27500	26000	42000
Fabr. Chem. „Radocha".	32500	—	—	—	—
Pol. Bal. Tow. „Polbal".	2000	8415	18000	7500	25000
Pol. Skł. Pom. Szkol. .	2300	—	—	—	—
War. Tow. Ocz. Spir. .	—	117500	137335	105000	145000
S. A. „Nafta" w Lw. . .	—	—	—	—	—
Tow. „Elektryczność" .	—	240000	250000	220000	262500
„Cmielów"	—	81000	65500	68000	84000
Norblin, Buch, Werner .	—	49165	69000	42000	75000
Fabr. Masz. „Trzebinia" .	—	70000	63750	50000	75000

*) Dotyczy listów na blankietach rublowych Rb. 100 = 216.

WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.* REDAKTOR: *TADEUSZ SKARZYŃSKI*

Drukarnia „Rotacyjna" Marszałkowska 148.